

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21-05-769

Chișinău

3 februarie 2017

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, **în mod prioritar**, proiectul de lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1458 din 30 decembrie 2016.

Proiectul de lege menționat vine întru realizarea pct.23 al Programului legislativ de realizare a angajamentelor de transpunere asumate în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, pentru anii 2015-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.146 din 9 iulie 2015, și a art.18 (titlul III art.18 alin.(2), măsura de implementare 2 și 3) al Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 7 octombrie 2014.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

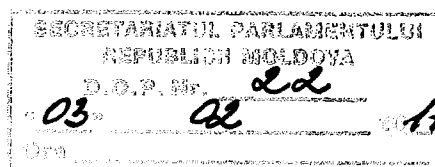
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 41 file și în limba rusă – 49 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (11 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (17 file).

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Ex.: Iu.Cebanu
Tel.: (022)250-313

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-2-250101

Fax:
+ 373-2-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.1458

din 30 decembrie 2016

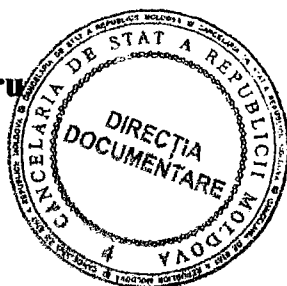
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire
la prevenirea și combaterea spălării banilor
și finanțării terorismului**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la prevenirea și combaterea spălării
banilor și finanțării terorismului**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune prevederile Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L141 din 5 iunie 2015.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Scopul legii**

Prezenta lege instituie măsuri de prevenire și de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului care contribuie la asigurarea securității statului, având ca scop protejarea sistemului național financiar bancar, nebancar și a liberilor profesioniști, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului.

Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii

Sub incidența prezentei legi cad acțiunile de spălare a banilor, infracțiunile asociate acestora, de finanțare a terorismului și proliferare a armelor de distrugere în masă săvârșite, direct sau indirect, de cetățeni ai Republicii Moldova, de cetățeni străini, de apatrizi, de persoane juridice rezidente sau nerezidente pe teritoriul Republicii Moldova, precum și, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, acțiunile săvârșite de către aceștia în afara teritoriului Republicii Moldova.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

spălare a banilor – acțiuni stabilite în Codul penal la art.243 și în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

finanțare a terorismului – acțiuni stabilite în Codul penal la art.279 și în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

infrațiuni asociate spălării banilor – infrațiuni prevăzute de Codul penal, inclusiv finanțarea terorismului, în urma comiterii cărora sînt obținute ilicit bunuri, inclusiv venituri, fonduri și alte foloase care constituie obiect al spălării banilor;

proliferarea armelor de distrugere în masă – acțiuni stabilite în Codul penal la art. 140¹ și în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

bunuri – mijloace financiare, precum și fonduri, venituri, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice în orice formă, inclusiv în formă electronică ori digitală, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active);

bunuri sistate – bunurile care sînt obiect al măsurilor asigurătorii prevăzute de art. 21 al prezentei legi;

bunuri ilicite – bunuri destinate, folosite sau rezultate, direct sau indirect, din săvîrșirea unei infrațiuni, orice beneficiu obținut din aceste bunuri, precum și bunuri convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvîrșirea unei infrațiuni și din beneficiul obținut din aceste bunuri;

beneficiar efectiv – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică sau beneficiarul unei societăți de investiții sau administratul societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se realizează o tranzacție sau se desfășoară o activitate și/sau care deține direct sau indirect dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice sau a bunurilor aflate în administrare fiduciară;

persoană expusă politic – persoane fizice care exercită sau care au exercitat pe parcursul ultimului an funcții publice importante la nivel național și/sau internațional, membrii organelor de conducere a partidelor politice, precum și membrii familiilor acestora;

persoane asociate persoanelor expuse politic – persoane fizice cunoscute ca fiind, împreună cu o persoană expusă politic, beneficiari efectivi ai unei persoane juridice sau sînt angajați în relații comune de afaceri, precum și persoane fizice cunoscute ca fiind singurii beneficiari efectivi ai unei persoane juridice despre care se știe că a fost înființată în beneficiul de facto al persoanei expuse politic;

persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel internațional – persoane fizice care dețin sau care au deținut funcțiile de șef de stat, de guverne și de cabinete de miniștri, membri ai guvernelor, viceministri, șefi ai cancelariilor de stat, deputați, persoane de conducere ale partidelor politice, judecători ai curților supreme de justiție, membri ai curților de conturi și consiliului băncilor naționale, oficiali militari, membri ai organelor de conducere și de administrare ale întreprinderilor cu capital de stat, membri ai familiilor regale, ambasadori și personal de rang superior din cadrul misiunilor

diplomatice, directori, vicedirectori și membrii consiliilor de administrare a organizațiilor internaționale;

persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel național – persoane fizice care au deținut sau care dețin funcții de demnitate publică proeminente în conformitate cu legislația, inclusiv membrii organelor de conducere și de administrare ale întreprinderilor de stat, întreprinderilor municipale, precum și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, persoane de conducere ale partidelor politice și militari;

membri ai familiilor persoanelor expuse politic – soțul/soția sau copiii și soții/soțiile lor sau concubinul/concubina, părinții unei persoane expuse politic;

persoană cu funcții de conducere de rang superior – un responsabil sau un angajat care deține cunoștințe suficiente privind expunerea instituției la riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și care ocupă o funcție suficient de înaltă pentru a lua decizii cu efect asupra acestei expunerii și care nu este necesar să fie întotdeauna un membru al consiliului de administrație;

tranzacție – acțiuni bazate pe înțelegere prealabilă între două sau mai multe părți, prin care se transferă, se lichidează, se transformă, se plasează bunuri sau se realizează circulația lor;

activitate – comportament bazat pe un ansamblu de acțiuni, inclusiv tranzacții, care are ca scop obținerea unui rezultat;

activitate sau tranzacție suspectă – activitate sau tranzacție cu bunuri sau bunuri ilicite, inclusiv mijloace financiare și fonduri, despre care entitatea raportoare cunoaște sau indică temei rezonabil de suspiciune că acțiunile de spălare a banilor, de finanțarea terorismului, a proliferării a armelor de distrugere în masă sau de comitere a infracțiunilor asociate spălării banilor sînt în curs de pregătire, de atentare, de realizare ori sînt deja realizate;

bunuri suspecte – bunuri despre care entitatea raportoare cunoaște sau indică temei rezonabil de suspiciune că poartă un caracter ilicit;

tranzacție complexă și neordinară – tranzacție realizată printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni, care nu corespund activității ordinare și/sau nu sînt proprii genului de activitate a clientului;

tranzacție ocazională – tranzacție realizată printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni, de către una sau mai multe persoane fizice sau juridice, în lipsa unei relații de afaceri cu entitatea raportoare;

sistare a activității sau a tranzacției – interzicere temporară a schimbării regimului de proprietate, a transferului, lichidării, transformării, plasării sau mișcării bunurilor ori asumare temporară a custodiei sau a controlului asupra bunului;

măsuri restrictive în privința bunurilor – măsuri care asigură împiedicarea oricărei deplasări, transfer, modificări, utilizări sau manipulări a bunurilor, în orice mod care ar putea avea ca rezultat modificarea volumului, valorii, localizării, proprietății, posesiei, caracterului sau destinației acestora sau orice altă modificare care ar permite utilizarea bunurilor;

bancă fictivă – instituție financiară sau o instituție care desfășoară activități echivalente instituției financiare care nu are prezență fizică, nu

efectuează conducere și gestiune reală și care nu este afiliată unui grup financiar reglementat;

relație de afaceri – relație profesională sau comercială legată de activitățile profesionale ale entităților raportoare și persoanelor reglementate de prezenta lege și despre care, la momentul stabilirii contactului, se consideră că va fi de o anumită durată;

cont anonim – cont al cărui titular nu este identificat;

cont pe nume fictiv – cont deschis pe nume unei persoane care nu este identificată și căreia i se atribuie un nume inventat;

client – persoană fizică sau juridică care este în procesul stabilirii sau deja a stabilit o relație de afaceri cu entitatea raportoare sau a beneficiat sau beneficiază de serviciile entității raportoare;

abordare bazată pe risc – utilizarea unui proces de luare a deciziilor bazat pe dovezi pentru a preveni și combate mai eficient riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate la nivel operațional, sectorial și național;

investigații financiare – constă în colectarea informației, analiza și verificarea tuturor relațiilor financiare, economice și clienților care pot fi legați de activitatea suspectă de spălare a banilor, de comiterea infracțiunilor asociate acesteia și finanțare a terorismului ce țin de identificarea, stabilirea sursei și urmărirea bunurilor utilizate, obținute din aceste infracțiuni, fondurile teroriștilor și alte bunuri, care sînt sau pot fi obiect al măsurilor asiguratorii și/sau confiscării, precum și investigarea dimensiunii rețelei criminale și gradului de criminalitate aferente. Investigațiile financiare sînt distincte de investigațiile speciale reglementate Legea nr.59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigații;

liber profesionist – persoană fizică sau juridică care prestează servicii profesionale independente de contabilitate, audit, de ordin juridic, inclusiv avocați, notari, care activează în conformitate cu legislația în vigoare;

organ cu funcții de supraveghere de autoreglementare - organism care reprezintă membrii unei profesii și care joacă un rol în reglementarea acestora, în realizarea anumitor funcții de supraveghere sau de monitorizare și în asigurarea punerii în aplicare a normelor în privința acestora;

secret profesional – informații, date și documente deținute în virtutea prezentei legi cu privire la o anumită persoană referitoare la date cu caracter personal, active financiare, relații de afaceri, structura de proprietate, rețeaua de desfacere și intențiile de dezvoltare a afacerii, divulgarea cărora pot aduce prejudicii persoanei respective;

agent imobiliar - persoana juridică care prestează servicii de intermediere în tranzacții imobiliare, de vânzare/cumpărare sau închiriere de bunuri imobile și oferă consultanță în acest domeniu în schimbul unui comision prestabilit din valoarea tranzacției.

Capitolul II PREVENIREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

Articolul 4. Entitățile raportoare

(1) Sub incidența prezentei legi cad următoarele persoane fizice și juridice, denumite în continuare entități raportoare:

a) instituțiile financiare identificate în Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995;

b) unitățile de schimb valutar (altele decât băncile);

c) participanții profesioniști la piața financiară nebancaară și societățile de investiții;

d) organizatorii jocurilor de noroc;

e) agenții imobiliari;

f) persoane fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător în domeniul metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase;

g) avocații, notarii și alți liberi profesioniști, în perioada participării în numele clientului la orice tranzacție financiară și imobiliară, sau în perioada acordării asistenței pentru planificarea sau efectuarea tranzacțiilor pentru client, în ambele cazuri ce țin de vânzarea-cumpărarea imobilelor, donația bunurilor, gestionarea mijloacelor financiare, valorilor mobiliare și altor bunuri ale clientului, deschiderea și gestionarea conturilor bancare, crearea și gestionarea persoanelor juridice și bunurilor aflate în administrare fiduciară, precum și procurarea și vânzarea acestora;

h) locatorii persoane fizice sau juridice care practică activitate de întreprinzător și transmit, în condițiile contractului de leasing, locatarilor, la solicitarea acestora, pentru o anumită perioadă, dreptul de posesiune și/sau de folosință asupra unui bun al cărui proprietar sînt, cu sau fără transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului la expirarea contractului;

i) societățile de plată și societățile emitente de monedă electronică care activează în conformitate cu Legea nr. 114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;

j) furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea comunicațiilor poștale nr.36 din 17 martie 2016;

k) entitățile de audit și persoane juridice și întreprinderile individuale care prestează servicii de contabilitate;

l) alte persoane fizice și juridice care comercializează bunuri în sumă de cel puțin 200 mii lei sau echivalentul acesteia, numai în cazul în care plățile sînt efectuate în numerar, indiferent dacă tranzacția este efectuată printr-o operațiune sau prin mai multe operațiuni care par a avea legătură între ele.

(2) Serviciul Vamal, cel tîrziu la data de 15 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, comunică Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor toate informațiile privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art. 33 și 34 din Legea nr.62-XVI din

21 martie 2008 privind reglementarea valutară. Prevederile în cauză nu se aplică în cazul sumelor valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei, de băncile licențiate și băncile nerezidente.

(3) Serviciul Vamal comunică imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor informațiile referitoare la cazurile identificate de importul și/sau exportul suspect în/din țară a valorilor valutare.

(4) Autoritățile publice altele decât organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare prevăzute la art.15, alin.(1) sesizează imediat dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre cazurile cu privire la posibilele încălcări ale prevederilor prezentei legi identificate în exercitarea funcțiilor.

(5) Persoanele fizice sau juridice altele decât cele indicate la alin. (1), pot informa Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre cazurile devenite cunoscute cu privire la spălarea banilor și finanțarea terorismului, utilizând canale ordinare de comunicare - serviciul poștal, email, telefon.

Articolul 5. Măsuri de precauție privind clienții

(1) Entitățile raportoare aplică măsurile de precauție privind clienții:

- a) pînă la inițierea relațiilor de afaceri;
- b) la efectuarea tuturor tipurilor de tranzacții ocazionale în valoare de cel puțin 20 mii lei prin o singură operațiune sau la efectuarea tranzacțiilor ocazionale în valoare de cel puțin 100 mii lei indiferent dacă acestea se efectuează prin una sau mai multe operațiuni care par a avea legătură între ele;
- c) în cazul organizatorilor jocurilor de noroc, în momentul colectării câștigurilor, în momentul punerii unei mize ori în ambele cazuri atunci cînd efectuează tranzacții în valoare de cel puțin 30 mii lei indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care par a avea o legătură între ele;
- d) dacă există o suspiciune de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, independent de derogări, scutiri sau limite stabilite;
- e) dacă există suspiciuni privind veridicitatea, suficiența și precizia datelor de identificare obținute anterior.

(2) Măsurile de precauție privind clienții cuprind:

- a) identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de identitate precum și a documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă credibilă și independentă.
- b) identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, astfel încît entitatea raportoare să aibă certitudinea că cunoaște cine este beneficiarul efectiv, inclusiv adoptarea unor măsuri rezonabile pentru a înțelege structura proprietății și structura de control a persoanei juridice;
- c) înțelegerea, și dacă este necesar, obținerea și evaluarea informației privind scopul și natura dorită a relației de afaceri;

d) monitorizarea continuă a relației de afaceri, inclusiv examinarea tranzacțiilor încheiate pe toată durata relației respective, pentru a se asigura că tranzacțiile realizate sînt conforme cu informațiile deținute de entitățile raportoare referitor la client, la profilul activității și riscului acestuia, inclusiv la sursa bunurilor și că documentele, datele sau informațiile deținute sînt actualizate.

(3) În cazul în care nu este posibilă conformarea la cerințele alin.(2) lit. a)-c) entitățile raportoare sînt obligate să nu efectueze nici o tranzacție sau activitate, inclusiv printr-un cont de plăți, să nu stabilească nici o relație de afaceri ori să termine o relație de afaceri existentă, și să transmită formulare privind tranzacțiile sau activitățile suspecte Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu prevederile art.11. În acest caz, entitățile raportoare sînt în drept să nu explice clientului motivul refuzului.

(4) Entităților raportoare li se interzice să deschidă și să țină conturi anonime, conturi pe nume fictive, carnete de economii anonime, să stabilească ori să continue o relație de afaceri cu o bancă fictivă sau cu o bancă despre care se știe că permite unei bănci fictive să utilizeze conturile sale sau care pune la dispoziție pentru clienții săi conturi anonime.

(5) Clienții sînt obligați să prezinte la cererea entității raportoare toată informația, documentele și copiile acestora necesare implementării măsurilor de precauție. Corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate sînt certificate de către clienți în mod obligatoriu.

(6) Măsurile de precauție privind clienții sînt aplicate de către entitățile raportoare nu doar tuturor clienților noi, ci și clienților existenți, în funcție de risc, conform necesității, inclusiv atunci cînd circumstanțele relevante privind clientul se modifică.

(7) În cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții prevăzute la alin. (2), entitățile raportoare urmează să stabilească și să verifice legalitatea împuternicirilor și identitatea reprezentanților clientului.

(8) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b), operațiunea de schimb valutar în numerar se efectuează la prezentarea documentului de identitate, iar pentru operațiunea cu o valoare care depășește 5 mii lei, unitatea de schimb valutar înregistrează datele din documentul de identitate.

(9) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. a) și b), societățile de plată și societățile emitente de monedă electronică pe baza unei evaluări corespunzătoare a riscurilor care demonstrează existența unui risc scăzut de spălare a banilor și finanțare a terorismului, pot omite aplicarea măsurilor de precauție privind clienții în cazul respectării următoarelor condiții:

a) valoarea maximă depozitată electronic nu depășește mărimea de 5 mii lei;

b) valoarea transferurilor lunare nu depășește 5 mii lei. Aceasta poate fi majorată pînă la 10 mi lei pentru instrumentele de plată care pot fi utilizate numai pe teritoriul Republicii Moldova;

c) instrumentul de plată nu poate fi finanțat cu monedă electronică anonimă;

d) emitentul efectuează o monitorizare suficientă a tranzacțiilor sau a relației de afaceri pentru a permite depistarea tranzacțiilor suspecte.

(10) Procedura și cerințele aferente aplicării măsurilor de precauție, inclusiv de identificare a clientului și a beneficiarului efectiv, sînt elaborate de către entitățile raportoare în baza recomandărilor și instrucțiunilor organelor cu funcții de supraveghere.

(11) În cazul asigurărilor de viață și anuităților prevăzute de legislația cu privire la asigurări, entitățile raportoare, suplimentar măsurilor prevăzute la alin. (2), aplică următoarele măsuri de precauție privind clienții:

a) consemnează numele persoanei în cazul beneficiarilor care sînt persoane identificate după nume;

b) în cazul beneficiarilor desemnați după caracteristici sau categorie ori prin alte mijloace, obține unele informații suficiente privind beneficiarii respectivi, astfel încît entitatea raportoare să fie sigură că, la momentul plății, va putea stabili identitatea beneficiarului.

(12) În cazurile menționate la alin.(11) lit. a) și b), verificarea identității beneficiarilor are loc la momentul plății. În caz de atribuire, totală sau parțială, către un terț a unei asigurări de viață și anuități prevăzute de legislația cu privire la asigurări, entitățile raportoare care cunosc despre atribuirea respectivă identifică beneficiarul efectiv la momentul atribuirii către persoana fizică sau juridică care primește, pentru beneficiul propriu, valoarea poliței cedate.

(13) În cazul beneficiarilor bunurilor aflate sub orice formă de administrare fiduciară, care sînt desemnați în funcție de caracteristici particulare sau de categorie, entitatea raportoare obține informații suficiente cu privire la beneficiar, astfel încît să se asigure că va putea stabili identitatea beneficiarului la momentul plății sau al exercitării de către beneficiar a drepturilor sale dobîndite.

(14) Entitățile raportoare furnizează clienților informațiile solicitate în temeiul art. 12 alin. (1) al Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal înainte de a stabili o relație de afaceri sau de a efectua o tranzacție ocazională. Informațiile includ în special o informare generală cu privire la obligațiile legale care le revin entităților raportoare în temeiul prezentei legi atunci cînd prelucrează date cu caracter personal în scopul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului.

(15) În cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția că nu există motive de suspiciune, nu se identifică nici o persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator al clientului este considerată beneficiar efectiv. Entitățile raportoare țin evidența măsurilor luate în vederea identificării beneficiarilor efectivi pentru fiecare client în parte și le prezintă, la cerere, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și/sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare.

Articolul 6. Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și abordarea bazată pe risc

(1) Entitățile raportoare sînt obligate să întreprindă acțiuni privind identificarea și evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului în domeniul propriu de activitate ținînd cont de evaluarea a riscurilor de spălare a banilor și finanțării terorismului la nivel național, precum și de criteriile și factorii stabiliți de organele cu funcții de supraveghere. Rezultatele evaluării în domeniul propriu de activitate a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului se aprobă și se actualizează periodic de entitatea raportoare, iar la cerere se prezintă Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organelor cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare.

(2) Entitățile raportoare, urmare a rezultatelor evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, utilizează abordarea bazată pe risc pentru ca acțiunile de prevenire și diminuare a spălării banilor și finanțării terorismului să fie proporționale riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, identificate în domeniul propriu de activitate.

(3) Entitățile raportoare asigură implementarea abordării bazate pe risc prin aprobarea procedurii de identificare, evaluare, monitorizare, gestionare și diminuare a riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

(4) Entitățile raportoare aplică măsurile de precauție, stabilind amploarea lor în funcție de client, riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului identificat, țară (jurisdicție), relația de afaceri, bun, serviciu sau tranzacție, rețeaua de distribuție.

(5) Entitățile raportoare aplică măsurile de precauție simplificate privind clienții la identificarea riscurilor reduse de spălare a banilor și finanțare a terorismului. La identificarea, riscurilor sporite de spălare a banilor și finanțare a terorismului, acestea aplică măsurile de precauție sporită privind clienții.

(6) În procesul de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului entitățile raportoare utilizează diferite variabile aferente domeniului de activitate, inclusiv destinația unui cont sau relației de afaceri, volumul activelor în depozite sau mărimea tranzacțiilor efectuate de client, frecvența și durata relației de afaceri.

(7) Entitățile raportoare trebuie să poată demonstra Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, că amploarea măsurilor de precauție privind clienții este adecvată, ținînd cont de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate.

(8) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în comun cu organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, organele de drept și alte instituții competente organizează, efectuează și actualizează cel puțin o dată în timp de 2 ani evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțării terorismului la nivel național pentru:

a) optimizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

b) distribuirea eficientă a resurselor de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, organe de drept și alte instituții competente;

c) informarea autorităților publice, asociațiilor de profil și entităților raportoare despre riscurile spălării banilor și finanțării terorismului identificate la nivel național.

(9) Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului la nivel național se consemnează într-un raport de evaluare care se aprobă prin ordinul șefului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Raportul se publică pe pagina web oficială a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu excepția informațiilor atribuite la secret de stat și cele care constituie secret comercial, bancar, fiscal, profesional sau date cu caracter personal.

(10) Entitățile raportoare sînt obligate să identifice și să evalueze riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului în domeniul propriu pînă la:

a) lansarea și dezvoltarea de produse și servicii noi;

b) utilizarea tehnologiilor noi sau aflate în dezvoltare, atît pentru produsele și serviciile noi, cît și pentru cele existente.

(11) Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare în baza evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului la nivel național, elaborează și publică criteriile și factorii care generează riscuri reduse și sporite de spălare a banilor și finanțare a terorismului în activitatea entităților raportoare supravegheate, precum și necesitatea aplicării măsurilor de precauție aferente, în funcție de riscurile identificate, care se revizuiesc periodic, dar cel puțin o dată pe an.

(12) Pentru identificarea și asigurarea evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului prevăzute la alin. (1), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, organele de drept și alte instituții competente trebuie să dispună și să actualizeze date statistice sub forma unei versiuni consolidate complete în domeniul aflat în competență care includ cel puțin:

a) date de măsurare a dimensiunii și a importanței diferitor sectoare care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi, inclusiv numărul de entități și persoane, precum și importanța economică a fiecărui sector;

b) date de măsurare a etapelor de raportare, de investigare, de urmărire penală și judiciare ale regimului național de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv numărul de rapoarte privind tranzacțiile suspecte, acțiunile întreprinse ca urmare a rapoartelor respective și, anual, date privind numărul de cazuri investigate, numărul de persoane urmărite penal, numărul de persoane condamnate pentru infracțiuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, tipul de infracțiuni asociate spălării banilor, precum și valoarea în lei a bunurilor sistate, sechestrate sau confiscate;

c) date privind numărul de solicitări transfrontaliere de informații care au fost efectuate, primite, respinse, parțial sau complet soluționate.

Articolul 7. Măsuri de precauție simplificată privind clienții

(1) Entitățile raportoare aplică măsurile de precauție simplificată privind clienții atunci când, prin natura lor, pot prezenta un risc redus de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(2) Măsurile de precauție simplificată privind clienții includ măsurile de precauție privind clienții prevăzute la art. 5 alin. (2) în cadrul unei proceduri simplificate aferente riscului redus de spălarea banilor și finanțarea terorismului, care include:

- a) verificarea identității clientului și beneficiarului efectiv după stabilirea relației de afaceri;
- b) reducerea frecvenței actualizării datelor de identificare;
- c) reducerea gradului de monitorizare continuă a tranzacției sau a relației de afaceri;
- d) limitarea obținerii de informații privind scopul și natura relației de afaceri.

(3) Entitatea raportoare în baza evaluării proprii stabilește factorii care generează riscuri reduse de spălare a banilor și finanțare a terorismului, care necesită aplicarea măsurilor de precauție simplificată privind clienții, inclusiv dacă:

- a) clientul este o autoritate publică sau întreprindere de stat;
- b) clientul este o societate ale cărei valori mobiliare sînt tranzacționate pe o piață reglementată /sistem multilateral de tranzacționare care impun cerințe pentru a asigura transparența adecvată a beneficiarului efectiv;
- c) clientul este rezident al jurisdicțiilor prevăzute la lit. e) și lit. f) care îndeplinește cerințele standardelor internaționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;
- d) țara de destinație dispune de un sistem eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului conform standardelor internaționale și este regulat supusă evaluării în acest sens de către organizațiile internaționale de profil;
- e) țara destinație deține de un nivel redus de corupție și de criminalitate conform evaluărilor oficiale;
- f) produsele și serviciile financiare sînt limitate și bine definite unui cerc de clienți, cu scopul de a spori incluziunea financiară;
- g) polițele de asigurare de viață în care prima anuală nu depășește valoarea de 20 mii lei sau prima unică nu depășește valoarea de 40 mii lei;
- h) la achiziționarea polițelor de asigurare pentru sistemele de pensii, în cazul în care nu există o clauză de răscumpărare și polița nu poate fi utilizată drept garanție;
- i) la achiziționarea sistemelor de pensii, anuităților sau programelor similare care asigură salariilor beneficii de pensii, pentru care contribuțiile se realizează prin deduceri de salarii, iar normele sistemului nu permit ca drepturile beneficiarilor să fie transferate.

(4) Măsurile de precauție simplificată privind clienții nu pot fi aplicabile în cazul existenței suspiciunii cu privire la spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

(5) Entitatea raportoare în baza evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului la nivel național, precum și criteriilor și factorilor stabiliți de către organul cu funcții de supraveghere acumulează informații suficiente pentru a identifica dacă clientul, tranzacțiile sau relațiile de afaceri întrunesc condițiile prevăzute la alin. (3).

Articolul 8. Măsurile de precauție sporită privind clienții

(1) Entitățile raportoare examinează scopul economic și sensul tuturor tranzacțiilor complexe și neordinare, precum și tipurile de tranzacții neordinare, aparent fără scop legal sau economic. Dacă riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului este sporit, entitatea raportoare aplică măsuri de precauție sporită privind clienții proporțional riscului identificat cu majorarea gradului de monitorizare a relației de afaceri pentru a determina dacă tranzacția sau activitatea este neordinară sau suspectă.

(2) Entitățile raportoare aplică măsuri de precauție sporită privind clienții, suplimentar celor prevăzute la art.5, în situațiile care, prin natura lor, pot prezenta un risc sporit de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, cel puțin în modul stabilit în prezentul articol, precum și în alte situații, conform criteriilor și factorilor stabiliți de organele de supraveghere, inclusiv prin:

a) obținerea informației suplimentare despre client (genul de activitate, volumul activelor, cifra de afacere, altă informație disponibilă în surse publice, internet), precum și actualizarea frecventă a datelor de identificare a clientului și beneficiarului efectiv;

b) obținerea informației suplimentare despre natura și scopul relației de afaceri;

c) obținerea informației despre sursa bunurilor clientului;

d) obținerea informației despre scopul tranzacției sau activității în curs de pregătire, de realizare sau deja realizată;

e) obținerea aprobării de către persona cu funcții de conducere de rang superior a inițierii sau continuării relației de afaceri;

f) efectuarea monitorizării sporite a relației de afaceri prin creșterea numărului și termenului verificărilor efectuate și selectarea tranzacțiilor și activităților care necesită o examinare adițională;

g) solicitarea ca prima plată a operațiunilor să se efectueze printr-un cont deschis în numele clientului la o instituție financiară care aplică măsuri similare de precauție privind clienții.

(3) În baza evaluării proprii, entitatea raportoare stabilește factorii care generează riscuri sporite și care necesită aplicarea măsurilor de precauție sporită privind clienții. Factorii care generează riscuri sporite sînt:

a) relațiile de afaceri care se desfășoară în circumstanțe neobișnuite, cum ar fi distanța geografică semnificativă dintre entitate raportoare și client;

- b) clienții care își au reședința în jurisdicții cu risc sporit de spălare a banilor și finanțare a terorismului;
- c) clienții care nu se prezintă personal la identificare;
- d) persoanele juridice cu rol de structuri de administrare a bunurilor personale;
- e) societățile care au acționari mandatați sau ale căror acțiuni sînt în custodie;
- f) activități care implică frecvent numerar în proporții considerabile;
- g) situațiile în care structura proprietății și structura de control a persoanei juridice pare neobișnuită sau excesiv de complexă, avînd în vedere natura activității desfășurate;
- h) serviciile bancare acordate unei persoane fizice în baza unui portofoliu personalizat negociat cu clientul;
- i) produsele sau tranzacțiile care ar putea favoriza anonimatul;
- j) relațiile de afaceri sau tranzacții la distanță, fără anumite măsuri de protecție, cum ar fi semnătura electronică;
- k) plățile primite de la terți necunoscuți sau neasociați;
- l) produsele noi și practicile comerciale noi, inclusiv mecanisme noi de distribuție și utilizare a unor tehnologii noi sau în curs de dezvoltare atît pentru produsele noi, cît și pentru produsele preexistente.
- m) țările de destinație care, conform unor surse credibile (evaluări reciproce, rapoarte detaliate de evaluare sau rapoarte de monitorizare publicate) nu dispun de sisteme efective de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- n) țările de destinație care, conform unor surse credibile, au un nivel ridicat al corupției sau al altor activități infracționale;
- o) țările de destinație care sînt supuse unor sancțiuni, embargouri sau măsuri similare, instituite de către organizațiile internaționale de profil, conform angajamentelor asumate de către Republica Moldova;
- p) țările de destinație care acordă finanțare sau sprijin pentru activități teroriste sau pe teritoriul cărora activează organizații teroriste desemnate;
- q) alți factori identificați în cadrul evaluării.

(4) În relațiile bancare transfrontaliere, instituțiile financiare, suplimentar măsurilor de precauție prevăzute de art. 5, întreprind următoarele măsuri:

- a) acumularea informațiilor suficiente despre instituția corespondentă pentru a înțelege pe deplin natura activității acesteia și pentru a stabili, din informațiile disponibile public, reputația instituției și calitatea supravegherii;
- b) evaluarea controalelor efectuate de instituția corespondentă în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- c) obținerea aprobării de către persoana cu funcții de conducere de rang superior înainte de stabilirea unor relații cu instituțiile corespondente;
- d) stabilirea prin documente în formă scrisă a responsabilității fiecărei instituții;
- e) constatarea faptului, că instituția corespondentă a verificat identitatea clienților care au acces direct la conturile instituției corespondente, a aplicat în

continuu măsuri de precauție privind acești clienți și este în măsură să furnizeze, la cerere, date relevante privind măsurile de precauție;

f) aplicarea măsurilor suficiente de protecție față de relațiile corespondente ale instituțiilor corespondente care dispun de politici, controale interne și proceduri insuficiente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

(5) În tranzacțiile sau în relațiile de afaceri cu persoanele expuse politic, entitățile raportoare, suplimentar la măsurile de precauție prevăzute de art. 5, întreprind următoarele măsuri:

a) elaborează și implementează sisteme adecvate de gestionare a riscurilor, inclusiv de proceduri bazate pe evaluarea riscurilor, pentru a stabili dacă un client, potențial client sau beneficiarul efectiv al unui client este persoană expusă politic;

b) obține aprobarea persoanei cu funcții de conducere de rang superior la stabilirea sau continuarea relațiilor de afaceri cu astfel de clienți;

c) adoptă măsuri adecvate privind stabilirea sursei bunurilor implicate în relația de afaceri sau în tranzacție cu astfel de clienți;

d) efectuează monitorizarea sporită și permanentă a relației de afaceri.

(6) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor elaborează și publică lista funcțiilor care determină calitatea de persoană expusă politic la nivel național în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(7) Entitățile raportoare întreprind măsuri pentru a stabili dacă beneficiarii unei polițe de asigurare de viață sau a unei anuități și/sau, după caz, dacă beneficiarul efectiv al beneficiarului sînt persoane expuse politic. Măsurile respective se adoptă cel târziu la momentul plății sau la momentul atribuirii, totale sau parțiale, a poliței. În cazul în care au fost identificate riscuri sporite, entitățile raportoare, suplimentar la măsurile de precauție pentru clienți prevăzute la art. 5, întreprind următoarele:

a) informează persoana cu funcții de conducere de rang superior înainte de plata veniturilor corespunzătoare poliței de asigurare;

b) efectuează o examinare sporită a întregii relații de afaceri cu asiguratul.

(8) Entitatea raportoare în baza evaluării naționale a riscurilor, precum și criteriilor și factorilor stabiliți de către organul cu funcții de supraveghere acumulează informații suficiente pentru a identifica dacă clientul, tranzacțiile sau relațiile de afaceri întrunesc condițiile prevăzute la alin. (3)-(6).

Articolul 9. Păstrarea datelor

(1) Entitățile raportoare sînt obligate să păstreze pentru cel puțin 5 ani de la încetarea relației de afaceri toate datele aferente tranzacțiilor și activităților naționale și internaționale în măsura în care să poată răspunde operativ solicitărilor Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organelor de drept. Datele păstrate trebuie să fie suficiente ca să permită reconstruirea fiecărei tranzacții sau activități în maniera în care să servească în caz de necesitate ca probă în cadrul procedurii penale, contravenționale și altor proceduri legale.

(2) Entitățile raportoare păstrează toate documentele și informațiile despre clienți și beneficiarii efectivi, obținute în cadrul măsurilor de precauție privind clienții, inclusiv copiile documentelor de identificare, arhiva conturilor și documentelor primare, corespondența de afaceri, rezultatele analizelor și cercetărilor efectuate privind identificarea tranzacțiilor complexe și neordinare pe o perioadă de cel puțin 5 ani pentru perioada activă a relației de afaceri și după terminarea acesteia sau imediat după data efectuării tranzacțiilor ocazionale. Entitățile raportoare păstrează evidența tuturor documentelor și informației despre tranzacțiile în decursul a cel puțin 5 ani după finalizarea acestora, iar, la solicitarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare pentru anumite tipuri de documente și informații, termenul de păstrare a evidenței poate fi prelungit pentru perioada solicitată, dar nu mai mare de 10 ani de la expirarea termenului de 5 ani.

(3) Entitățile raportoare trebuie să dispună de sisteme eficiente, inclusiv proceduri care să răspundă rapid și în mod complet la toate solicitările și cererile Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare privind tranzacțiile și relațiile de afaceri cu clienții.

(4) La cererea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere, entitățile raportoare sînt obligate să prezinte toate informațiile disponibile privind relațiile de afaceri cu clienții, precum și natura acestor relații.

(5) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor păstrează documentele și informațiile obținute în temeiul executării prezentei legi pe o perioadă de cel puțin 5 ani. Procedura privind acumularea, păstrarea și arhivarea informației este stabilită prin ordin de către șeful Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(6) Evidența datelor și documentelor în contextul prevederilor alin. (1), (2) și (5) pot fi păstrate cel puțin 5 ani pe suport de hîrtie, și ulterior 10 ani pe suport electronic.

Articolul 10. Execuția de către persoane terțe

(1) Persoanele terțe reprezintă entitățile raportoare sau filialele și reprezentanțele acestora prevăzute de art. 4 alin. (1), rezidente sau cele echivalente situate într-o altă țară, care sînt adecvat supravegheate și îndeplinesc cerințe echivalente celor prevăzute de prezenta lege.

(2) Entitățile raportoare pot să recurgă la informația care aparține persoanelor terțe pentru a realiza măsurile prevăzute la art.5 alin.(2) lit. a)-c) și art.9 în următoarele condiții:

a) entitățile raportoare dispun de posibilitatea de a obține imediat informațiile necesare aferente măsurilor prevăzute la art.5 alin.(2) lit. a)-c) deținute de către persoanele terțe;

b) entitățile raportoare adoptă și implementează proceduri eficiente privind accesul operativ la copiile datelor de identificare și alte documente aferente măsurilor prevăzute la art.5 alin.(2) lit. a)-c) deținute de către persoane terțe;

c) persoanele terțe sînt adecvat supravegheate și satisfac cerințele echivalente celor prevăzute de prezenta lege;

d) persoanele terțe nu sînt rezidente în jurisdicțiile cu risc sporit.

(3) Responsabilitatea finală privind realizarea măsurilor prevăzute la art.5 alin.(2) lit. a)-c) revine entității raportoare care apelează la persoane terțe.

(4) Prevederile alin. (1) nu se aplică în relațiile de externalizare sau de reprezentare în care, pe baza unei dispoziții contractuale, furnizorul serviciilor de externalizare sau agentul trebuie considerat parte a entității raportoare.

(5) Lista jurisdicțiilor cu risc sporit se elaborează, actualizează și se publică pe pagina web oficială de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Articolul 11. Raportarea activităților sau tranzacțiilor care cad sub incidența prezentei legi

(1) Entitățile raportoare sînt obligate să informeze imediat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre bunurile suspecte, activitățile sau tranzacțiile suspecte de spălare a banilor, de infracțiuni asociate spălării banilor și de finanțare a terorismului în curs de pregătire, de tentativa de realizare sau deja realizată. Datele privind activitățile, tranzacțiile suspecte și bunurile suspecte se indică în formulare speciale, și se remit Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cel mult 24 de ore de la identificarea actului sau circumstanțelor care generează suspiciuni.

(2) Entitățile raportoare sînt obligate să informeze Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre activitățile sau tranzacțiile clienților realizate în numerar, printr-o operațiune în valoare de cel puțin 100 mii lei, ori prin mai multe operațiuni în numerar care par a avea o legătură între ele. Datele privind activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar se indică într-un formular special, care se remite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în decurs de 10 zile calendaristice începînd cu prima zi a lunii de gestiune și se termină cu ultima zi a lunii calendaristice.

(3) Entitățile raportoare sînt obligate să informeze Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre tranzacțiile clienților realizate prin virament, printr-o operațiune în valoare de cel puțin 500 mii lei. Datele privind tranzacțiile realizate prin virament, se indică într-un formular special, care se remite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cel tîrziu la data de 15 a lunii imediat următoare lunii de gestiune.

(4) Sînt exceptate de la obligațiile de raportare prevăzute alin. (2) și (3) activitățile și tranzacțiile desfășurate între instituțiile financiare, între instituțiile financiare și Banca Națională a Moldovei, între instituțiile financiare și Trezoreria de Stat, între Banca Națională a Moldovei și Trezoreria de Stat, precum și comisionul de la deservirea conturilor bancare și spezele bancare.

(5) Formularele speciale care cad sub incidența prezentei legi sînt confirmate prin semnătura persoanei care le-a completat sau printr-o altă modalitate de identificare și conțin cel puțin următoarele informații:

a) seria, numărul și data eliberării actului de identitate, adresa, datele din procură și alte date necesare identificării persoanei care a efectuat tranzacția;

b) denumirea/numele, codul fiscal/numărul de identificare de stat a persoanei, sediul/domiciliul, numărul și seria documentului de identitate, necesare identificării persoanei în al cărei nume s-a efectuat tranzacția, datele de contact;

c) datele de identificare juridică, conturile și jurisdicțiile persoanelor care participă la tranzacție sau activitate, inclusiv instituțiile financiare;

d) tipul tranzacției sau activității;

e) Internet Protocol adresa clientului pentru tranzacțiile la distanță;

f) destinația plății și obiectul contractului;

g) datele despre entitatea raportoare care a efectuat tranzacția;

h) data și ora efectuării tranzacției sau perioada activității, valoarea acestora;

i) numele și funcția persoanei care a înregistrat tranzacția sau activitatea;

k) motivele suspiciunii.

(6) Formularul special privind raportarea activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alin. (1)-(3) se remite în format electronic în adresa Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor conform procedurii stabilite.

(7) În cazuri de urgență este posibilă raportarea verbală a activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alin. (1)-(3) exprimată prin prezentarea datelor din formularul special către responsabilii Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul unei discuții telefonice, cu prezentarea ulterioară a formularului special în format electronic în cel mult 24 ore de la ora raportării verbale.

(8) Forma și structura formularului special, precum și instrucțiunea și procedura cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alin. (1)-(3) și (7) sînt elaborate și aprobate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(9) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare furnizează periodic entităților raportoare date cu privire la rezultatele examinării informațiilor recepționate în temeiul prezentei legi.

(10) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică entităților raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. g) și k) numai în măsura în care această derogare se referă la informațiile pe care aceștia le primesc de la unul dintre clienții lor sau le obțin în legătură cu acesta în cursul evaluării situației juridice a clientului respectiv sau al îndeplinirii sarcinii de apărare sau de reprezentare a clientului în procese de judecată sau referitor la acestea, inclusiv de consiliere privind inițierea sau evitarea proceselor de judecată, indiferent dacă aceste informații sînt primite sau obținute înaintea proceselor de judecată, în timpul acestora sau după acestea.

Articolul 12. Interzicerea divulgării

(1) Entitățile raportoare, angajații, persoanele cu funcții de răspundere și reprezentanții acestora sînt obligați să nu divulge clienților ori terților datele despre transmiterea informațiilor în temeiul prezentei legi Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare sau despre analizele și investigațiile financiare efectuate privind spălarea banilor, infracțiunilor asociate acestora sau finanțarea terorismului care au loc sau care pot avea loc.

(2) Entitățile raportoare asigură protecția angajaților și altor persoane fizice care nu sînt angajați în cadrul entității raportoare, dar care participă la gestiunea și activitatea acesteia, de oricare amenințare sau acțiune ostilă, în legătură cu furnizarea informației în temeiul prezentei legi.

(3) Angajatul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și persoanele delegate din cadrul Centrului Național Anticorupție sînt obligați să nu divulge persoanelor terțe datele persoanelor din cadrul entităților raportoare investite cu atribuții de executare a prezentei legi. Este interzisă divulgarea informației care constituie secret comercial, bancar, fiscal, profesional sau a datelor cu caracter personal terțelor persoane, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 16 alin. (3), (4) și art. 17.

(4) Divulgarea informațiilor cu bună credință în scopul aplicării prezentei legi de către entitățile raportoare sau de angajații, persoanele cu funcții de răspundere și reprezentanții acestora, nu constituie încălcare a restricțiilor de divulgare a informațiilor impuse prin contract sau printr-un act legislativ sau act administrativ și nu atrage răspunderea, chiar și în cazul în care aceștia nu au cunoscut cu precizie tipul de activitate ilegală și indiferent dacă respectiva activitate a avut loc cu adevărat sau nu.

(5) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică în următoarele circumstanțe:

a) în cazul aceluiași client și aceleiași tranzacții care implică două sau mai multe entități raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a), b), c), g), h), și k) situate în Republica Moldova sau în cazul entităților raportoare nominalizate și instituțiile similare situate într-o altă țară care impun cerințe echivalente celor prevăzute de prezenta lege și cu condiția să aparțină aceleiași categorii profesionale și să se supună unor obligații referitoare la secretul profesional și protecția datelor cu caracter personal.

b) între entitățile indicate la art. 4 alin. (1) lit. g) și k) situate în Republica Moldova sau în cazul entităților raportoare nominalizate și instituțiile similare situate în alte state care impun cerințe echivalente celor prevăzute de prezenta lege, care își desfășoară activitățile profesionale, ca angajați sau nu, în cadrul aceleiași persoane juridice sau al unei structuri mai largi la care aparține entitatea și care are proprietari, conducere sau control de conformitate în comun.

c) dacă entitățile raportoare indicate la art. 4 alin. (1) lit. g) și k) încearcă să descurajeze un client în a participa la activități ilegale.

(6) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu include dezvăluirea informației către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții

de supraveghere a entităților raportoare, inclusiv cele de autoreglementare și nici divulgarea în scopul aplicării legii.

Articolul 13. Politici, controale interne și proceduri

(1) Entitățile raportoare stabilesc politici, efectuează controale interne și proceduri pentru a atenua și a gestiona cu eficacitate riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului identificate la nivel național, precum și nemijlocit în cadrul entităților raportoare.

(2) Politicile, controalele și procedurile respective sînt proporționale cu riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului, precum și cu natura și dimensiunea entităților raportoare.

(3) Entitățile raportoare aprobă programe proprii pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv conform recomandărilor și actelor normative aprobate de organele cu funcții de supraveghere, care conțin cel puțin următoarele:

a) politici, metode, practici, proceduri scrise și măsuri de control intern, inclusiv reguli stricte pentru prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, care includ măsuri de precauție privind clienții, de identificare a tranzacțiilor complexe și neordinare, de raportare, proceduri de evaluare și gestionare a riscurilor și alte măsuri relevante în domeniu;

b) numele angajaților, inclusiv celor cu funcții de conducere de rang superior responsabili de asigurarea conformității politicilor și procedurilor față de cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

c) măsuri de promovare a normelor etice și profesionale în sectorul supravegheat și de prevenire a folosirii entității raportoare, în mod intenționat sau nu, de către grupuri criminale organizate sau de către asociații acestora;

d) un program continuu de instruire a angajaților, selectarea riguroasă a cadrelor în baza criteriului de profesionalism înalt la angajarea acestora;

e) efectuarea auditului independent privind testarea conformității sistemului cu procedurile, politicile și controalele interne.

(4) Entitățile raportoare desemnează persoanele învestite cu atribuții de executare a prezentei legi inclusiv cu funcții de conducere de rang superior, ale căror nume se comunică în decurs de 5 zile lucrătoare Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere prevăzute la art.15, împreună cu natura și limitele responsabilităților. Persoanele indicate precum și alți angajați responsabili, trebuie să dispună de acces la rezultatele măsurilor de precauție privind clienții inclusiv datele de identificare și cele despre tranzacțiile și activitățile efectuate și altă informație relevantă necesară executării prezentei legi.

(5) Entitățile raportoare comunică și implementează prevederile programelor proprii privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în cadrul filialelor, agenților de plată și reprezentanțelor, inclusiv cele situate în alte țări.

(6) În scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, entitățile raportoare efectuează schimb de date cu filialele și reprezentanțele deținute, în condițiile respectării cerințelor prezentei legi.

(7) În cazul în care entitățile raportoare au reprezentanțe sau filiale deținute în alte țări în care cerințele minime privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sînt mai puțin stricte decît cele prevăzute de prezenta lege, reprezentanțele și filialele situate în altă țară pun în aplicare cerințele prezentei legi, inclusiv pe cele privind protecția datelor, în măsura în care dreptul țării permite acest lucru.

(8) În cazul în care normele de drept ale altei țări nu permit punerea în aplicare a politicilor și procedurilor cerute de alin.(1)-(3), entitățile raportoare asigură ca reprezentanțele și filialele deținute din țara respectivă să aplice măsuri suplimentare pentru a diminua riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și informează organele cu funcții de supraveghere despre acest fapt. Dacă măsurile suplimentare nu sînt suficiente, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare aplică măsuri suplimentare de supraveghere față de entitățile raportoare care dețin reprezentanțe sau filiale, inclusiv măsuri prin care impun nestabilirea sau întreruperea relațiilor de afaceri, refuzul efectuării tranzacțiilor și, dacă este necesar, sistarea activității în țara respectivă.

(9) Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare elaborează standarde tehnice de reglementare prin care precizează tipul de măsuri suplimentare menționate la alin. (8), precum și măsurile minime care trebuie realizate de entitățile raportoare în cazul în care normele de drept ale altei țări nu permit punerea în aplicarea a măsurilor cerute de alin. (8).

(10) Persoanele, inclusiv cu funcții de conducere de rang superior ale entităților raportoare responsabili de asigurarea conformării politicilor și procedurilor cu cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului trebuie să dispună de cunoștințe conform cerințelor stabilite de către organele cu funcții de supraveghere pentru aplicarea a prevederilor prezentei legi, studii, abilități, reputație și experiență profesională în domeniu. Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, la solicitare sau din oficiu, efectuează verificările necesare privind experiența și reputația anterioară a acestor persoane, iar despre rezultatele verificărilor informează entitatea raportoare.

(11) Entitatea raportoare nu încheie contracte de muncă cu persoanele, inclusiv cu funcții de conducere de rang superior, responsabile de asigurarea conformării politicilor și procedurilor la cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în lipsa unei reputații impecabile, dacă rezultatele verificărilor efectuate de către organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare au stabilit circumstanțe evidente care provoacă suspiciuni privind credibilitatea acestora.

(12) Dacă persoana responsabilă de asigurarea conformării politicilor și procedurilor cu cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nu a fost numită, responsabilitățile în domeniu sînt

preluate nemijlocit de către conducător, iar în lipsa acestuia de către persoana care îl înlocuiește.

(13) Entitățile raportoare asigură condiții adecvate care oferă posibilitatea tuturor angajaților de a informa operativ și anonim persoanele, inclusiv cu funcții de conducere de rang superior ale entităților raportoare, responsabil de asigurarea conformării politicilor și procedurilor cu cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului despre încălcarea prevederilor prezentei legi.

(14) Cerințele și procedurile detaliate aferente controlului intern, elaborării și implementării politicilor, programelor interne de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului se stabilesc de către organele cu funcții de supraveghere pentru entitățile raportoare supravegheate.

Articolul 14. Reguli de transparență

(1) Organul înregistrării de stat conform procedurilor stabilite verifică, înregistrează, ține evidenta și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la înregistrarea lor, la înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale persoanelor juridice, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și radierea acestora din Registrul de Stat.

(2) Persoanele juridice și întreprinzătorii individuali sînt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor efectiv, inclusiv detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute și să prezinte organului de înregistrare de stat informația solicitată cu privire la beneficiarii efectivi și să informeze imediat despre schimbarea datelor acestora.

(3) Este interzisă înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.

(4) La constatarea neveridicității sau neconformității informației despre beneficiarul efectiv al persoanelor juridice sau întreprinzătorilor individuali după înregistrarea de stat, în privința bunurilor acestora, se aplică măsurile asiguratorii în conformitate cu prevederile art. 21.

(5) Datele acumulate de către organul înregistrării de stat, inclusiv cele cu privire la beneficiarii efectivi, sînt furnizate la cerere către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și entităților raportoare prevăzute la art. 4 doar în scopul executării prezentei legi, precum și altor persoane în cazul existenței unui interes legitim.

(6) Organul înregistrării de stat asigură accesul prompt și nelimitat conform procedurilor stabilite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organelor cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare și entitățile raportoare prevăzute la art. 4, fără a alerta entitatea accesată.

(7) Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare mențin, monitorizează și actualizează periodic datele cu privire la beneficiarii efectivi ai entităților supravegheate.

(8) Entitățile raportoare nu se bazează exclusiv pe datele organului înregistrării de stat pentru a îndeplini cerințele referitoare la precauția privind clienții, dar utilizează abordarea bazată pe risc.

(9) Ministerul Justiției, la înregistrarea organizației necomerciale, verifică dacă fondatorul, administratorul sau beneficiarul efectiv nu este inclus în lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, menționată la art. 22 alin. (11).

(10) Organizația necomercială se înregistrează de către Ministerul Justiției, doar dacă nu există suspiciuni despre afilierea fondatorului, administratorului sau beneficiarului efectiv al acesteia la persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă.

(11) În cazul stabilirii unor suspiciuni pertinente privind afilierea fondatorului, administratorului sau beneficiarului efectiv al organizației necomerciale la entități și organizații teroriste, Ministerul Justiției sesizează imediat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și Serviciul de Informații și Securitate.

(12) În cazul societăților de investiții, persoanele care administrează societatea de investiții sînt obligate să obțină și să dețină informații adecvate, veridice și actualizate care includ identitatea clienților, beneficiarului efectiv al acestora, date cu privire la investițiile efectuate, precum și identitatea fondatorilor și beneficiarilor societății de investiție.

(13) Persoanele care administrează societatea de investiții dezvăluie statutul pe care îl au și furnizează în timp util entităților raportoare informațiile necesare în cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții.

(14) Comisia Națională a Pieței Financiare identifică, ține evidența și actualizează anual datele prevăzute la alin. (12), inclusiv cu privire la beneficiarii efectivi ai investițiilor efectuate.

(15) Persoanele care administrează societatea de investiții sînt obligate să prezinte Comisiei Naționale a Pieței Financiare informația prevăzute la alin. (12).

(16) Datele acumulate de către Comisia Națională a Pieței Financiare, inclusiv cele cu privire la beneficiarii efectivi ai investițiilor efectuate, sînt accesibile la cerere către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și entităților raportoare prevăzute la art. 4 doar în scopul executării prezentei legi.

(17) Comisia Națională a Pieței Financiare asigură Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și entităților raportoare prevăzute la art. 4 accesul prompt și nelimitat la datele deținute, fără a alerta societatea de investiții.

(18) Entitățile raportoare nu se bazează exclusiv pe datele Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru a îndeplini cerințele referitoare la precauția privind clienții, dar utilizează și aplică abordarea bazată pe risc.

(19) Comisia Națională a Pieței Financiare stabilește procedura și modalitatea de identificare, de ținere a evidenței informației cu privire la beneficiarii efectivi ai societăților de investiții, precum și stabilește regulile de acces a autorităților publice și persoanelor terțe la informația respectivă.

(20) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat creează, gestionează și actualizează Registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și juridice.

Capitolul III

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR ABILITATE CU EXECUTAREA LEGII

Articolul 15. Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare

(1) Reglementarea și controlul modului de executare a prezentei legi sînt asigurate de următoarele instituții cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare:

a) Banca Națională a Moldovei - pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a), b) și i);

b) Comisia Națională a Pieței Financiare - pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. c) și h);

c) Camera Notarială - pentru notarii prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. g);

d) Uniunea Avocaților din Republica Moldova - pentru avocații prevăzuți la art. 4, alin. (1), lit. g);

e) Ministerul Finanțelor - pentru entitățile de audit prevăzute la art. 4, alin. (1), lit. k);

f) Camera de Licențiere - pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4, alin. (1), lit. d) și persoanele juridice și întreprinderile individuale care prestează servicii de contabilitate prevăzute la lit. k);

g) Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor - pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. j);

h) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor – pentru entitățile prevăzute în art. 4, alin. (1), lit. e), l) și f), în limita monitorizării și verificării respectării prevederilor prezentei legi, precum și aplicarea sancțiunilor pentru neconformitate.

(2) În scopul executării prevederilor prezentei legi, legislației și standardelor internaționale în domeniu, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, în limitele competențelor sale:

a) emit ordine, hotărîri, instrucțiuni și alte acte normative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

b) aprobă și publică ghiduri și recomandări necesare entităților raportoare supravegheate pentru implementarea prevederilor prezentei legi;

c) verifică și monitorizează aplicarea prevederilor prezentei legi, programelor interne ale entităților raportoare și instrucțiunilor referitoare la aplicarea măsurilor de precauție privind clienții, identificarea clientului și beneficiarului efectiv, raportarea, păstrarea datelor privind tranzacțiile și activitățile efectuate, precum și referitor la executarea măsurilor și procedurilor aferente controlului intern.

(3) Organele cu funcții de supraveghere, urmare a rezultatelor evaluării profilului de risc aferent entităților raportoare supravegheate, utilizează abordarea bazată pe risc pentru ca amploarea măsurilor întreprinse în privința acestora să fie proporțională riscurilor identificate. Profilul de risc se revizuieste

atît în mod periodic, cît și atunci cînd există evenimente sau schimbări majore în conducerea și activitățile entităților raportoare.

(4) La utilizarea abordării bazate pe risc, organele cu funcții de supraveghere cel puțin:

a) identifică și înțeleg clar riscurile sectoriale și naționale de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

b) au acces la toate informațiile relevante privind riscurile sectoriale, naționale și internaționale legate de clienții, produsele și serviciile entităților raportoare;

c) stabilesc frecvența și intensitatea supravegherii directe sau indirecte, în funcție de profilul de risc al entităților raportoare și a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

(5) În cazul în care entitățile raportoare nu respectă obligațiile prevăzute de prezenta lege, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare pot aplica măsuri și sancțiuni stabilite de legislație. Aplicarea sancțiunilor menționate nu exclude posibilitatea realizării, conform legislației în vigoare, a unor alte măsuri în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

(6) Pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare sînt obligate:

a) să constate dacă entitățile raportoare utilizează politici, metode, practici și proceduri scrise și măsuri de control intern, inclusiv reguli stricte cu privire la identificarea clienților și beneficiarilor efectivi;

b) să determine dacă entitățile raportoare se conformează programelor proprii, orientate spre depistarea activității de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

c) să informeze entitățile raportoare despre tranzacțiile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, inclusiv despre noile metode și tendințe în acest domeniu;

d) să identifice existența posibilităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului ale entităților raportoare, să întreprindă, după caz, măsuri suplimentare pentru prevenirea folosirii ilegale a acestora și să informeze entitățile raportoare despre eventualele riscuri;

e) să sesizeze celelalte organe cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare asupra încălcărilor identificate în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, în vederea întreprinderii măsurilor de retragere a actelor permissive, eliberate pentru desfășurarea activității de întreprinzător.

(7) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor coordonează și supraveghează modul de aplicare a prevederilor de la alin. (1)-(6). Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sesizează organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare imediat ce au fost identificate riscuri aferente activității entităților supravegheate.

(8) Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, în limitele competențelor stabilite de legislație, întreprind măsuri suficiente pentru a preveni

instituirea controlului sau obținerea pachetului de acțiuni de control și/sau cotelor părți de control sau deținerea funcțiilor de conducere a beneficiarului efectiv al entității raportoare de către infractori și grupuri criminale organizate, complicității lor și/sau acționari care activează concertat.

(9) În sensul alin. (8) la constituirea, reorganizarea entității raportoare sau la majorarea capitalului social, organele cu funcții de supraveghere, cu suportul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, identifică și verifică persoanele fizice și entitățile care intenționează să devină asociați (acționari), sursa bunurilor și mijloacelor financiare utilizate pentru aportul la capitalul social.

(10) Organele cu funcții de supraveghere prevăzute la alin. (1) lit. a)-g) informează imediat dar nu mai târziu de 24 de ore Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cazul în care pe parcursul controalelor pe care le efectuează la entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) sau în oricare alt mod, descoperă fapte care ar putea avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului.

Articolul 16. Limitarea acțiunii secretelor protejate prin lege

(1) Informația obținută de la entitățile raportoare în condițiile prezentei legi de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este utilizată doar în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor, infracțiunii asociate acestora și finanțării terorismului.

(2) Materialele, documentele, inclusiv electronice, notele și rapoartele analitice aflate în gestiune și transmise de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor organului de urmărire penală, procuraturii, instanței judecătorești, organului cu funcții de supraveghere a entităților raportoare sau altor autorități competente naționale sau din alte state, în modul stabilit de prezenta lege, nu pot fi calificate drept divulgare a secretului comercial, bancar, fiscal, profesional sau a datelor cu caracter personal.

(3) Informația obținută în temeiul prezentei legi și transmisă (diseminată) de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în adresa organelor de drept, instanței judecătorești, organelor de supraveghere sau altor autorități competente nu pot fi divulgate fără acordul prealabil în scris al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, precum și nu pot fi admise ca probe în cadrul urmăririi penale și nu pot fi puse la baza sentinței, cu excepția concluziilor formulate ca urmare a investigațiilor financiare efectuate în temeiul prezentei legi.

(4) Prevederile legale cu privire la secretul comercial, bancar, fiscal, profesional sau datele cu caracter personal nu pot servi drept obstacol pentru accesarea în orice formă, recepționarea, în scopul executării prezentei legi, de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare a informației (documente, materiale etc.) despre activitățile și tranzacțiile persoanelor fizice și juridice.

(5) Accesul direct a persoanelor terțe la resursele informaționale deținute de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este interzis. Numai

angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor au acces și dreptul să proceseze informația din bazele de date deținute de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, urmare a autorizării prealabile obținute de la conducerea Serviciului.

(6) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și entitățile raportoare în cadrul implementării prevederilor prezentei legi respectă legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal aplicând prevederile art. 15 și art. 32 alin. (7) și alin. (9) lit.e) ale Legii nr. 133 din 08 iunie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(7) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, la solicitarea organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal, poate prezenta informațiile cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora în temeiul prezentei legi, dar nu mai mult de 5 ani de la data prelucrării datelor cu caracter personal pentru fiecare caz în parte. Despre acest fapt Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal.

(8) Schimbul informațional dintre Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și entitățile raportoare aferent executării prezentei legi este protejat încât să garanteze protecția deplină a cererilor de informații.

(9) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, entitățile raportoare, persoanele cu funcție de răspundere din cadrul acestora poartă răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru divulgarea secretului comercial, bancar, fiscal, profesional sau a datelor cu caracter personal contrar cerințelor prezentei legi, pentru prejudiciul cauzat prin divulgarea nelegitimă a datelor obținute în exercițiul funcției.

(10) Entitățile raportoare, angajații, persoanele cu funcții de răspundere și reprezentanții acestora sînt exonați de răspundere disciplinară, civilă, contravențională și penală ca urmare a aplicării măsurilor de precauție privind clienții, a întreruperii relațiilor de afaceri, a aplicării măsurilor asigurătorii, a transmiterii cu bună credință a informației Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, precum și urmare a efectuării altor acțiuni în scopul executării prevederilor prezentei legi, chiar dacă aceste acțiuni au avut drept urmare cauzarea de prejudicii materiale sau morale.

Articolul 17. Cooperarea națională și internațională

(1) Cooperarea națională și internațională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului se desfășoară pe principii asistenței reciproce, în baza acordurilor de colaborare conform legislației Republicii Moldova, și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Cooperarea națională este asigurată:

a) la nivel operațional între Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organele de drept;

b) la nivel de politici și programe între Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele ierarhic superioare și toate autoritățile competente, precum și asociațiile de profil.

(3) Schimbul informațional între Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele de drept se efectuează prin intermediul unui ofițer de legătură în condițiile respectării prezentei legi. Procedura de obținere și prelucrare a informațiilor este reglementată printr-un ordin interdepartamental comun.

(4) La nivel internațional Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor poate efectua, din oficiu sau la solicitare, expedierea, recepționarea ori schimbul de informații și de documente cu serviciile similare din alte jurisdicții, indiferent de statutul acestora pe principiul de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția conformării aceluiași exigențe privind confidențialitatea prevăzute de prezenta lege.

(5) În cadrul cooperării naționale și internaționale Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare efectuează schimbul informațional din propria inițiativă sau la cerere.

(6) Informația și documentele recepționate de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul cooperării internaționale sînt supuse regimului juridic de prelucrare și examinare echivalent informațiilor primite de la entitățile raportoare în temeiul prezentei legi.

(7) Pentru toate informațiile primite în cadrul cooperării naționale și internaționale Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportare și organele de drept prezintă furnizorului în termeni rezonabili informații detaliate cu privire la rezultatul examinării acestora.

(8) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor răspunde cererilor de informații dacă acestea sînt suficient motivate pe suspiciuni privind infracțiuni de spălare a banilor, infracțiuni asociate spălării banilor și de finanțare a terorismului. În cazul în care există motive de fapt pentru a presupune că furnizarea unor astfel de informații ar avea un impact negativ asupra investigațiilor sau analizelor în curs de desfășurare sau, în circumstanțe excepționale, în cazul în care divulgarea informațiilor ar fi în mod clar disproporțională față de interesele legitime ale unei persoane fizice sau juridice sau ar fi irelevantă în ceea ce privește scopurile pentru care a fost solicitată, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu dă curs cererii de informații.

(9) Utilizarea informației obținute în cadrul cooperării naționale și internaționale și furnizate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în alte scopuri decît cele solicitate inițial, face obiectul aprobării scrise prealabile a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(10) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor poate efectua schimb indirect de informații în cadrul cooperării naționale și internaționale, accesînd diferite surse de informare deținute de alte instituții publice și entități.

(11) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele cu funcții de supraveghere pot refuza cererea de informații dacă nu este perfectată în conformitate cu prevederile prezentei legi sau solicitantul aplică standarde în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului mai reduse decît cele prevăzute de prezenta lege.

Capitolul IV

SERVICIUL PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

Articolul 18. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

(1) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor funcționează ca organ de specialitate, cu statut de subdiviziune operațional independentă și autonomă în cadrul Centrului Național Anticorupție, în baza prevederilor prezentei legi.

(2) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este condus de un șef și doi adjuncți. Șeful Serviciului este numit în funcție pe un termen de 6 ani de către directorul Centrului Național Anticorupție la propunerea Colegiului Centrului Național Anticorupție și este eliberat din funcție în conformitate cu procedura stabilită de legislație. Șefii adjuncți ai Serviciului sînt numiți de către directorul Centrului Național Anticorupție la propunerea șefului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(3) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor își exercită atribuțiile funcționale liber fără careva interferențe externe, politice sau guvernamentale, care pot compromite independența și autonomia operațională, este suficient dotat cu resurse umane, financiare și tehnice în măsura în care să păstreze independența operațională și autonomia și să asigure activitatea eficientă a acestuia la nivel național și internațional.

(4) Bugetul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este distinct în cadrul bugetului total al Centrului Național Anticorupție și include resursele pentru asigurarea activității Serviciului și costurile de reprezentare și participare în cadrul organizațiilor internaționale de profil. Bugetul Serviciului este gestionat de șeful acestuia.

(5) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este independent în elaborarea programului de activitate în realizarea sarcinilor ce țin de competența sa, adoptă decizii de sine stătător conducîndu-se de legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(6) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este responsabil de analiza strategică și operațională, de investigații financiare, securitate, tehnologii informaționale și de cooperare, relații externe și asistență juridică.

(7) Conducerea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor de sine stătător și independent repartizează bugetul anual alocat conform

necesităților, precum și stabilește sporurile și recompensele la salariu stabilite de legislație.

(8) Conducerea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor stabilește responsabilitățile funcționale ale fiecărui angajat și asigură repartizarea acestora conform ordinii interioare, precum și inițiază, desfășoară și adoptă decizii pe cauze disciplinare privind încălcarea obligațiilor profesionale, disciplinei de serviciu și conduitei profesionale a colaboratorilor.

(9) Activitățile de secretariat, contabilitate, asigurare logistică și alte activități conforme necesităților Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sînt desfășurate de către personalul responsabil din alte subdiviziuni ale Centrului Național Anticorupție, în baza delegației funcționale efectuate de către directorul Centrului, conform ordinii interioare.

(10) În cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor activează funcționari publici cu statut special, care dețin studii în domeniile economie, finanțe și/sau juridic, relații internaționale, capacități profesionale și aptitudini analitice, precum și au experiența profesională în domenii de specialitate, reputație impecabilă și înalte calități morale. La propunerea șefului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, directorul Centrului Național Anticorupție poate delega angajați din cadrul Centrului pentru realizarea sarcinilor concrete în cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(11) Asupra angajaților permanenți și celor delegați în cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor se extind drepturile, garanțiile și obligațiile, interdicțiile și restricțiile prevăzute de legislația pentru angajații Centrului Național Anticorupție, precum și de prevederile prezentei legi.

(12) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor dispune de însemnul distinctiv și ștampilă, care sînt aprobate de directorul Centrului Național Anticorupție și sînt utilizate conform necesității, inclusiv în corespondență și la reprezentare în cadrul cooperării.

(13) Angajatul care activează în cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor primește legitimație de serviciu, jeton și sigiliu personal de modelul stabilit, distincte de cele ale Centrului Național Anticorupție.

(14) Regulamentul de activitate al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organigrama, fișele de post și instrucțiunile interne de activitate sînt elaborate și aprobate prin ordin de către Directorul Centrului Național Anticorupție cu coordonarea prealabilă a șefului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Articolul 19. Atribuțiile Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

(1) În scopul executării prevederilor prezentei legi, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor îndeplinește următoarele atribuții:

a) primește, înregistrează, analizează, prelucrează și transmite organelor competente informațiile privind activitățile și tranzacțiile suspecte de spălare a

banilor, infracțiunile asociate spălării banilor și de finanțarea terorismului, prezentate de entitățile raportoare, precum și altă informație relevantă obținută în temeiul prevederilor prezentei legi;

b) sesizează organele de drept competente imediat ce s-au stabilit suspiciuni pertinente cu privire la spălarea banilor, la finanțarea terorismului sau la alte infracțiuni ce s-au soldat cu obținerea bunurilor ilicite, precum și Serviciul de Informații și Securitate în partea ce ține de finanțarea terorismului;

c) sesizează entitățile raportoare, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și alte autorități competente despre riscurile aferente spălării banilor și finanțării terorismului, despre noile tendințe și tipologii în acest domeniu, despre încălcările stabilite în domeniile de competență și lacunele în actele normative pentru prevenirea riscurilor aferente;

d) efectuează investigații financiare în scopul identificării infracțiunilor de spălare a banilor, precum și cele asociate acestora și finanțării terorismului;

e) elaborează proiecte de acte normative, în vederea aducerii legislației în concordanță cu reglementările și standardele internaționale în domeniu;

f) emite în temeiul executării prezentei legi ordine, regulamente, recomandări, instrucțiuni și ghiduri;

g) monitorizează entitățile raportoare privind respectarea prevederilor prezentei legi;

h) inițiază, participă și desfășoară instruirea entităților raportoare și organelor cu funcție de supraveghere ale entităților raportoare privind implementarea prevederilor prezentei legi;

i) coordonează activitatea de supraveghere în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a organelor prevăzute la art.15;

j) cooperează și efectuează schimb de informații cu instituții cu competențe similare și diferite organe competente din alte jurisdicții, cu organizații internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, semnând în acest sens acorduri de colaborare;

k) reprezintă Republica Moldova la diferite foruri și organizații internaționale de specialitate, precum și acumulează, pregătește și prezintă organizațiilor internaționale progresele naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

l) participă la pregătirea și desfășurarea conferințelor practico-științifice, seminarelor și schimbului de experiență în domeniu, inclusiv la nivel național și internațional;

m) creează și menține un sistem informațional, inclusiv pagina oficială web în domeniul său de activitate și asigură funcționarea, protecția, securitatea și accesul limitat la datele deținute;

n) colectează și analizează materialul statistic referitor la eficiența sistemului de prevenire și de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv numărul rapoartelor, tranzacțiilor și activităților suspecte, numărul de infracțiuni, numărul de cauze penale și de persoane condamnate, datele despre aplicarea măsurilor asiguratorii, despre sechestrarea și confiscarea

bunurilor provenite din infracțiuni de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

o) elaborează documente de politici naționale în domeniu, inclusiv Strategia națională de prevenire și de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și coordonează implementarea acesteia;

p) inițiază, coordonează, supraveghează și participă în procesul de evaluare națională a riscurilor aferente spălării banilor și finanțării terorismului;

q) înaintează sesizări către organele competente despre înlăturarea cauzelor și condițiilor ce nu permit realizarea eficientă a politicilor și programelor naționale în domeniu;

r) emite decizii de sistare a executării de către entitățile raportoare a activităților, tranzacțiilor sau a operațiunilor cu bunurile suspecte de spălarea banilor, de infracțiuni asociate acesteia, de finanțarea terorismului și proliferării armelor de distrugere în masă;

s) verifică și constată corectitudinea aplicării de către entitățile raportoare a prevederilor prezentei legi, programelor interne ale entităților raportoare și instrucțiunilor emise;

t) constată și examinează cauzele contravenționale atribuite în competența sa și inițiază proceduri de aplicare a sancțiunii pecuniare;

u) aplică sancțiuni contravenționale și pecuniare pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;

v) acordă la solicitarea organului de urmărire penală suportul necesar privind stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor activităților și originii bunurilor și mijloacelor implicate în tranzacții;

w) exercită alte atribuții potrivit prezentei legi.

(2) Angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu pot fi antrenați în alte activități cu excepția celor didactice sau științifice decât cele ce rezultă din prezenta lege.

(3) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor elaborează și prezintă raportul anual de activitate directorului Centrului Național Anticorupție, care se publică pe pagina web oficială a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(4) Autoritățile publice naționale, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare oferă Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor acces nelimitat, gratuit și online la toate resursele informaționale deținute, inclusiv cele care conțin date cu caracter personal, care sînt utilizate exclusiv în scopul executării prezentei legi.

(5) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor examinează informațiile despre activitățile și tranzacțiile suspecte de spălarea banilor sau finanțarea terorismului parvenite din alte surse decât cele prevăzute la art. 4 al prezentei legi, inclusiv în baza autosesizării.

Articolul 20. Drepturile Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

(1) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor are dreptul:

- 1) să solicite entităților raportoare:
 - a) aplicarea măsurilor de precauție în funcție de riscul asociat anumitor clienți, produse, servicii, jurisdicții și relații de afaceri;
 - b) aplicarea măsurilor asigurătorii prevăzute de art. 21 alin. (2);
 - 2) să solicite și să primească în termenul indicat în solicitare:
 - a) informații și documente necesare de care dispun entitățile raportoare, clienții acestora și autoritățile administrației publice, în vederea determinării caracterului suspect al activităților sau tranzacțiilor;
 - b) informații deținute de către entitățile raportoare cu privire la monitorizarea activităților și tranzacțiilor complexe și neordinare, precauția privind clienții, beneficiarii efectivi și relațiile de afaceri;
 - c) informații de la persoanele fizice și juridice rezidente și nerezidente referitor la tranzacțiile și activitățile în curs de pregătire sau desfășurate;
 - d) explicații de la persoanele fizice și juridice referitor la relațiile de afaceri și sursa bunurilor implicate în activități și tranzacții suspecte de spălarea banilor, infracțiuni asociate acestora și finanțarea terorismului;
 - e) documente aferente măsurilor de precauție privind clienții, programelor și controlului intern;
 - f) informația relevantă de la autoritățile competente cu privire la rezultatul examinării sesizărilor remise în conformitate cu prevederile prezentei legi.
 - 3) să solicite organelor competente efectuarea controalelor în scopul stabilirii sensului economic al operațiunilor, naturii relațiilor de afaceri, sursei bunurilor, beneficiarului efectiv și respectarea regimului fiscal în limita competenței deținute;
 - 4) să solicite instanței de judecată din raza teritorială în care își are sediu prelungirea termenului de sistare în conformitate cu prevederile prezentei legi;
 - 5) să mențină accesul la resursele informaționale necesare și să gestioneze pagina web oficială, unde plasează informația relevantă cu privire la activitatea sa;
 - 6) să solicite informația necesară de la instituțiile competente inclusiv serviciile sau instituțiile similare din alte state și să prezinte răspunsuri la cererile parvenite;
 - 7) să semneze acorduri, memorandumuri privind cooperarea și schimbul informațional cu autoritățile naționale, serviciile competente din alte țări și organizațiile internaționale de profil;
- (2) Drepturile prevăzute la alin. (1) se exercită de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, inclusiv la solicitările parvenite de la serviciile similare din alte jurisdicții.

Capitolul V

MĂSURI ASIGURATORII ȘI RĂSPUNDERE

Articolul 21. Măsuri asigurătorii

(1) În conformitate cu competențele funcționale, entitățile raportoare, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele de drept și

judiciare aplică măsuri eficiente pentru identificarea, urmărirea, sistarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor provenite din spălarea banilor, infracțiunile asociate acesteia, finanțarea terorismului și finanțarea proliferării armelor de distrugere în masă.

(2) Entitățile raportoare, din oficiu sau la solicitare, se vor abține de la executarea activităților și tranzacțiilor cu bunuri, inclusiv mijloace financiare pentru un termen de pînă la 5 zile lucrătoare dacă stabilesc suspiciuni pertinente care pot indica despre acțiuni de spălare a banilor, de comitere a infracțiunilor asociate acesteia, finanțare a terorismului sau a proliferării armelor de distrugere în masă în curs de pregătire ori de realizare, și informează imediat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, dar nu mai mult de 24 ore de la momentul abținerii.

(3) Măsurile aplicate conform prevederilor alin. (2) încetează din oficiu în baza permisiunii scrise și confirmate de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(4) În cazul stabilirii suspiciunilor pertinente de spălare a banilor sau comitere a infracțiunilor asociate acesteia, de finanțare a terorismului sau a proliferării armelor de distrugere în masă, în baza informațiilor parvenite în conformitate cu prevederile prezentei legi, inclusiv solicitările serviciilor similare din alte jurisdicții, în scopul aplicării măsurilor asiguratorii, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor emite decizii de sistare a executării acestor activități sau tranzacții, precum și decizii de sistare a operațiunilor cu bunuri suspecte, pe un termen de pînă la 30 zile lucrătoare, despre care fapt notifică persoana fizică sau juridică subiect al sistării.

(5) La recepționarea deciziei Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, entitatea raportoare este obligată:

a) să înregistreze decizia, indicînd data și ora exactă;

b) să sisteze imediat executarea activităților sau tranzacțiilor, să sisteze bunurile pe termenul indicat în decizie, cu excepția operațiunilor de suplimentare a contului;

c) să informeze imediat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind valoarea bunurilor sistate, inclusiv disponibilul de mijloace bănești în conturile bancare;

d) în momentul parvenirii solicitărilor din partea clientului sau reprezentantului acestuia privind efectuarea unor activități, tranzacții sau operațiuni cu bunurile sistate, să aducă la cunoștință motivul sistării, numărul de ordine, data emiterii și emitentul deciziei și să comunice imediat despre acest fapt Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(6) Decizia privind sistarea activității, tranzacției sau operațiunilor cu bunuri devine executorie din momentul recepționării de către entitatea raportoare.

(7) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor poate retrage decizia de sistare a activității sau a tranzacției suspecte, sau de sistare a operațiunilor cu bunuri suspecte emise pînă la expirarea termenului indicat dacă au încetat cauzele și condițiile care au justificat emiterea acestor decizii.

(8) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, pînă la expirarea termenului din deciziile prevăzute la alin. (4), prin demers motivat, solicită instanței de judecată din raza teritorială în care își are sediul, prelungirea termenului, dacă în cadrul investigațiilor financiare și verificărilor sursei bunurilor utilizate în activități și tranzacții se confirmă suspiciunile inițiale, este în așteptarea răspunsurilor la solicitările efectuate pe cazul gestionat sau proprietarul, posesorul bunurilor sau reprezentantul acestora evită prezentarea informației complete cu privire la legalitatea sursei bunurilor care constituie obiect al verificării, precum și în alte circumstanțe care împiedică stabilirea sursei de proveniență a bunurilor care constituie obiect al verificării.

(9) Instanța de judecată, prin încheiere, dispune prelungirea sau respingerea sistării executării activității sau tranzacției sau sistării bunurilor, în baza unui demers motivat, înaintat de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu cel puțin o zi înainte de expirarea termenului din deciziile prevăzute la alin. (4). Prelungirea termenului stabilit de judecător nu poate depăși 60 de zile lucrătoare pe fiecare caz în parte. Încheierea judecătorului privind prelungirea termenului de sistare se aduce la cunoștința persoanei fizice sau juridice în privința căroră s-a dispus sistarea.

(10) Pînă la expirarea termenului prevăzut la alin. (9), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor întreprinde toate măsurile necesare în conformitate cu prevederile prezentei legi, în scopul transmiterii materialelor organelor competente pentru adoptarea deciziilor ulterioare conform competenței.

(11) Deciziile Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor emise în baza prevederilor alin.(4) pot fi contestate în procedura de contencios administrativ, iar încheierea judecătorului privind prelungirea sau respingerea prelungirii termenului din deciziile prevăzute la alin. (4) poate fi atacată cu recurs, în modul stabilit de legislație, de către persoana care se consideră lezată în drepturi.

(12) Instanța de contencios administrativ sau, după caz, instanța de recurs poate dispune suspendarea executării deciziilor Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor prevăzute la alin. (4) și, respectiv, încheierilor judecătorului privind prelungirea termenului, numai la cererea persoanei care se consideră lezată în drepturi, depusă concomitent sau după depunerea contestației, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) motivele invocate în susținerea contestației sînt pertinente și bine întemeiate;

b) prezintă argumente că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor;

c) prejudiciul care ar putea fi cauzat depășește interesul public urmărit prin emiterea actului contestat.

(13) Cererea de suspendare a executării actelor contestate, depusă în condițiile alin. (12), se examinează în termen de cel mult 5 zile de la depunere, cu citarea obligatorie a părților, instanța judecătorească urmînd să pronunțe o

încheiere motivată privind suspendarea sau refuzul suspendării executării actelor contestate.

(14) Entitățile raportoare identifică activitățile, tranzacțiile, persoanele și entitățile suspecte de spălarea banilor, de comitere a infracțiunilor asociate acesteia, finanțarea terorismului sau proliferării armelor de distrugere în masă pasibile măsurilor asiguratorii prevăzute în alin. (2) aplicînd programe interne proprii privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

(15) Dacă în termenele indicate la alin. (4) și (9) nu au fost identificați beneficiarii efectivi ai bunurilor în privința cărora au fost aplicate măsuri asiguratorii, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor solicită instanței de judecată din raza teritorială în care își are sediu sistarea operațiunilor în privința bunurilor pînă la identificarea beneficiarului efectiv dar nu mai mult de un an de zile.

(16) Dacă beneficiarii efectivi ai bunurilor nu au fost identificați în termen de pînă la un an de zile de la data aplicării măsurilor asiguratorii prevăzute la alin. (15), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organele procuraturii solicită instanței de judecată din raza teritorială în care își au sediile de a dispune trecerea acestor bunuri în proprietatea statului proporțional cotei deținute de către beneficiarul efectiv neidentificat, care vor fi realizate pe piață conform procedurii stabilite, iar mijloacele bănești vor trece în venitul statului. Beneficiarii efectivi ai bunurilor pot revendica restituirea acestora sau contravaloare lor în termen de pînă la 3 ani de la data trecerii lor în proprietatea statului.

(17) Prin derogare de la prevederile alin.(2) entitatea raportoare în baza permisiunii scrise a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor efectuează activitatea sau tranzacția suspectă atunci cînd abținerea de la executarea tranzacțiilor respective este imposibilă sau poate crea impedimente la urmărirea beneficiarilor unei operațiuni suspecte de spălare a banilor, de comitere a infracțiunilor asociate acesteia, de finanțare a terorismului, sau a proliferării armelor de distrugere în masă. Prevederile date nu aduc atingere obligațiilor ce rezultă din executarea sancțiunilor financiare asociate cu activitățile de terorism și proliferare a armelor de distrugere în masă.

Articolul 22. Implementarea sancțiunilor financiare asociate cu activitățile de terorism și proliferare a armelor de distrugere în masă

(1) Entitățile raportoare aplică imediat măsuri restrictive în privința bunurilor, inclusiv celor obținute din sau generate de bunuri, care aparțin sau sînt deținute ori controlate, direct sau indirect, de persoanele, grupurile și entitățile incluse în lista menționată la alin. (11), precum și de persoanele juridice care aparțin sau sînt controlate, direct sau indirect, de aceste persoane, grupuri și entități.

(2) Entitățile raportoare se abțin de la executarea de activități și tranzacții în favoarea sau beneficiul, direct sau indirect, al persoanelor, grupurilor și entităților incluse în lista menționată la alin. (11), precum al persoanelor juridice

care aparțin sau sînt controlate, direct sau indirect, de aceste persoane, grupuri și entități.

(3) Măsurile restrictive menționate la alin. (1) și (2) se aplică imediat și se mențin pe un termen nedeterminat. Acestea se ridică doar la data indicată în decizia privind ridicarea măsurii restrictive comunicată de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în conformitate cu alin. (10) al prezentului articol.

(4) Entitățile raportoare transmit neîntîrziat informația privind aplicarea măsurii restrictive Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în termen de cel mult 24 de ore din momentul aplicării măsurii restrictive, care, la rîndul său, informează neîntîrziat, în termen de cel mult 24 de ore, Serviciul de Informație și Securitate și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene pentru transmiterea informației organelor și autorităților competente ale Organizației Națiunilor Unite și Uniunii Europene.

(5) Entitățile raportoare acceptă plăți suplimentare efectuate de o parte terță sau majorare a valorii bunurilor asupra cărora au fost aplicate măsurile restrictive menționate la alin. (1) și (2) și extind aplicabilitatea măsurilor restrictive asupra acestor bunuri suplimentare. Informația privind extinderea măsurilor restrictive asupra bunurilor suplimentare se transmite neîntîrziat, în termen de cel mult 24 de ore, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, care acționează în conformitate cu alin. (4).

(6) În cazul unor dubii sau suspiciuni care nu permit stabilirea unei convingeri ferme privind identitatea persoanei, grupului sau entității incluse în lista menționată la alin. (11), entitățile raportoare informează neîntîrziat despre aceasta, în termen de cel mult 24 de ore, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. În termen de cel mult 24 de ore, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, după consultarea Serviciului de Informații și Securitate, informează entitatea raportoare despre necesitatea de aplicare sau neaplicare a măsurilor restrictive.

(7) Entitățile raportoare nu stabilesc relații de afaceri cu persoanele, grupurile și entitățile implicate în activități teroriste și de proliferare incluse în lista menționată la alin. (11) și informează neîntîrziat despre aceasta, în termen de cel mult 24 de ore, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(8) La solicitarea persoanei, grupului sau entității vizate, sau a oricărei alte părți interesate, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în coordonare cu Serviciul de Informații și Securitate, poate autoriza efectuarea plăților din contul bunurilor asupra cărora au fost aplicate măsurile restrictive, în următoarele scopuri:

- a) asigurarea minimului existent de trai conform indicilor oficiali calculați pentru Republica Moldova;
- b) tratamentul medical urgent;
- c) achitarea taxelor și impozitelor la buget și primelor de asigurare obligatorie;
- d) alte cheltuieli extraordinare sau legate de menținerea bunurilor asupra cărora au fost aplicate măsurile restrictive.

(9) Decizia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind autorizarea sau refuzul autorizării plăților menționate la alin. (8) poate fi contestată în procedura de contencios administrativ, iar încheierea judecătorului poate fi atacată cu recurs, în modul stabilit de legislație.

(10) Decizia privind ridicarea măsurii restrictive se adoptă de Serviciul de Informații și Securitate în temeiul modificărilor intervenite privind excluderea unei sau unor persoane, grupuri sau entități din listele menționate la alin (11) lit. a)-c) sau modificarea listei menționate la alin. (11) lit d) în cazul dispariției criteriilor care au constituit temei pentru includerea persoanei, grupului sau entității în lista suplimentară. Decizia se adoptă imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore din momentul modificării și se comunică Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru informarea ulterioară a entității raportoare care a aplicat măsura restrictivă.

(11) Lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă care fac obiectul măsurilor restrictive include:

a) lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste a Consiliului de Securitate al ONU;

b) lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități de proliferare a armelor de distrugere în masă a Consiliului de Securitate al ONU;

c) lista persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste a Uniunii Europene;

d) lista suplimentară a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste a Serviciului de Informații și Securitate.

(12) Listele persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și Uniunii Europene se aplică direct și au efect imediat pe teritoriul Republicii Moldova.

(13) Lista suplimentară a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste a Serviciului de Informații și Securitate se aplică și are efect imediat după publicarea acesteia pe pagina web oficială a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(14) Criteriile care stau la baza identificării, includerii și excluderii acestor categorii din lista suplimentară se aprobă de Serviciul de Informație și Securitate. Lista suplimentară include:

a) persoanele fizice care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act terorist, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;

b) grupurile sau entitățile care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act de terorism, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;

c) persoanele juridice, grupurile sau alte entități care aparțin sau sînt controlate de una sau mai multe persoane, grupuri sau entități menționate la lit. a) și b);

d) persoanele fizice sau juridice, grupurile sau alte entități care acționează în numele sau la ordinul uneia sau mai multor persoane, grupuri sau entități menționate la lit. a) și b).

(15) Serviciul de Informații și Securitate aduce la cunoștința persoanelor, grupurilor și entităților vizate despre faptul includerii acestora în listă, motivele includerii și căile legale de contestare a deciziei.

(16) Serviciul de Informații și Securitate elaborează, actualizează și publică în Monitorul Oficial lista consolidată a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă care include toate categoriile listelor menționate la alin. (11) lit. a)-d).

(17) Informația privind modificarea listelor menționate la alin. (11) lit. a)-d) care vizează includerea sau excluderea uneia sau mai multor persoane, grupuri sau entități se transmite imediat de către Serviciul de Informații și Securitate entităților raportoare, autorităților de supraveghere și Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

(18) Pentru a asigura aplicabilitatea și efectului juridic al listelor persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, în conformitate cu alin. (12) și (13), entitățile raportoare monitorizează permanent paginile web oficiale ale Organizației Națiunilor Unite, Uniunii Europene și Serviciului de Informație și Securitate.

Articolul 23. Sancțiuni

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage după caz răspunderea disciplinară, pecuniară, contravențională sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Organele cu funcții de supraveghere prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. a)-h) stabilesc un regim de sancționare ale entităților raportoare supravegheate pentru încălcările ordinare ale actelor normative proprii emise în scopul executării prezentei legi, constituit din următoarele forme de sancțiuni:

a) declarație publică în mass-media care identifică persoana fizică sau juridică și natura încălcării;

b) prescripția prin care se impune persoanei fizice sau juridice încetarea comportamentului respectiv și abținerea de la repetarea acestuia;

c) retragerea sau suspendarea autorizației, licenței de activitate, în cazul în care activitatea entității raportoare constituie obiectul autorizării sau licențierii;

d) interdicție temporară de a exercita funcții de conducere în entitățile raportoare de către oricare persoană cu funcții de conducere de rang superior într-o entitate raportoare sau a oricărei alte persoane fizice declarate responsabilă de încălcare.

(3) În scopul protejării destabilizării pieței financiare bancare și nebankare sau altor pieți sectoriale organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare în cadrul aplicării sancțiunilor prevăzute la alin. (2) al acestui articol consultă opinia Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor privind necesitatea publicării deciziilor cu privire la sancțiunile aplicate, respectând legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

(4) În cazul comiterii încălcărilor grave ce țin de nerespectarea cerințelor prezentei legi, iar aceste încălcări devin sistematice, repetate sau un cumul a acestora, ce pot conduce la consecințe grave privind prejudiciul material cauzat, integritatea și netransparența pieței financiare bancare și nebankare naționale, prejudiciul imaginii și intereselor țării, obligațiunilor și drepturilor fundamentale apărute prin lege, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor aplică entităților raportoare prevăzute la art. 4 alin.(1) următoarele sancțiuni pecuniare:

a) amendă în mărime dublă din valoarea beneficiului rezultat din încălcarea obligațiunilor prevăzute de prezenta lege, în cazul în care beneficiul respectiv poate fi stabilit, sau în mărimea echivalentului în lei a sumei de pînă la 1 000 000 euro, calculat conform cursului oficial al leului moldovenesc la data comiterii încălcării.

b) pentru entitățile raportoare de la art. 4 alin.(1) lit. a), c), h) și i) amendă în mărime de pînă la echivalentul în lei a sumei 5 000 000 euro, calculat la cursul oficial al leului moldovenesc la data comiterii încălcării, sau 10% din cifra de afaceri pentru anul precedent.

(5) Amenda se stabilește prin decizie pentru fiecare caz în parte de către șeful Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau de persoana care îl înlocuiește.

(6) Amenzile se aplică persoanelor juridice, fizice și persoanelor cu funcții de conducere de rang superior. La aplicarea amenzii, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va ține cont de capacitatea financiară al subiectului, gravitatea încălcării, intenția, gradul de responsabilitate, beneficiul obținut, prejudiciul produs terților, cooperativismul subiectului, încălcările anterior comise.

(7) Deciziile cu privire la aplicarea amenzii pot fi contestate în procedura de contencios administrativ, în modul stabilit de legislație, de către persoana care se consideră lezată în drepturi, respectînd procedura prevăzută la art. 21 alin.(12) și (13).

(8) Informațiile publicate cu privire la sancțiunile aplicate se păstrează pe paginile oficiale web ale organelor cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare și Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cel puțin timp de 5 ani.

(9) Procedura cu privire la constatarea încălcărilor prezentei legi și modul de aplicare a amenzii prevăzute la alin. (4) se stabilește prin lege.

(10) Persoanele juridice poartă răspundere în temeiul prevederilor alin. (4) pentru încălcările comise în beneficiul lor de către orice persoană care acționează individual sau ca parte a unui organ al respectivei persoane juridice și care deține o funcție de conducere de rang superior în cadrul persoanei juridice, pe baza:

a) competenței de a reprezenta persoana juridică respectivă;
b) competenței de a lua decizii în numele persoanei juridice respective;
c) competenței de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice respective.

(11) Persoanele juridice poartă răspundere inclusiv atunci cînd lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alin.(10) a

făcut posibilă comiterea încălcărilor pasibile de răspundere prevăzută la alin.(4) de către o persoană aflată sub autoritatea persoanei juridice și în beneficiul acesteia.

Articolul 24. Garanții în exercitarea atribuțiilor

(1) Șeful, șefii adjuncți și angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor care exercită atribuțiile prevăzute la art. 21-23 ale prezentei legi nu răspund contravențional, civil sau penal, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea, în condițiile legii, a atribuțiilor date.

(2) Cheltuielile de judecată cauzate de procedurile judiciare inițiate împotriva persoanelor prevăzute la alin.(1) în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, sînt suportate de Centrul Național Anticorupție.

Articolul 25. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 27 iunie 2017, cu excepția art. 23 alin.(4), care va intra în vigoare la data adoptării Legii cu privire la procedura de constatare a încălcărilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a amenzii, și a art. 14 alin. (20), care va intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2019.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.597), se abrogă.

(3) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(4) Directorul Centrului Național Anticorupție:

a) în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va numi șeful Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, la propunerea Colegiului Centrului Național Anticorupție, și va numi șefii adjuncți, în condițiile art. 18;

b) în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va identifica și va asigura Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu sediu și resurse corespunzătoare îndeplinirii atribuțiilor acestora.

(5) Șeful și șeful adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor aflați în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își vor exercita atribuțiile pînă la ocuparea funcțiilor respective în conformitate cu alin.(4) lit. a).

(6) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va adopta actele, regulamentele, ghidurile necesare executării prezentei legi.

(7) Entitățile prevăzute la art. 15 și Centrul Național Anticorupție, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(8) Entitățile prevăzute la art. 4 alin. (1), în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor adopta documentele de politici interne în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFOMATIVĂ
la proiectul Legii cu privire la prevenirea și
combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Sistemul autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului este edificat în Republica Moldova în conformitate cu principiile și standardele europene și internaționale existente.

Cadrul normativ actualmente este asigurat de către Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și alte acte normative care reglementează actualmente procesele în acest domeniu.

Republica Moldova este evaluată continuu de către organismele internaționale de profil.

Suplimentar, agenda europeană a Republicii Moldova stabilită de Acordul de asociere obligă expres Republica Moldova să transpună în legislația națională prevederile Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului și Directivei 2006/70/CE a Comisiei din 01 august 2006 de stabilire a măsurilor de aplicare a Directivei nr. 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește definiția „persoanelor expuse politic” și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată.

La fel, modificările vizate au cuprins și problemele de aplicabilitate ale prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26.07.2007, precum și opiniile de optimizare exprimate în cadrul consultărilor cu comunitatea bancară și organele cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare.

Luând în considerare că la 20 mai 2015 Parlamentul European a adoptat Directiva 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, care are menirea de a optimiza standardele UE existente și de a înlocui prin abrogare Directivele 2005/60/CE și 2006/70/CE, iar standardele Financial Action Task Force (FATF) au fost revizuite în 2012, fiind exprimate în 40 Recomandări, proiectul de lege s-a axat primordial pe implementarea standardelor europene și internaționale recent adoptate.

Mai mult ca atât, la elaborarea proiectului a fost utilizată metoda comparativă, când prevederile echivalente din ambele standarde (Directiva UE și Recomandările FATF) se examinează concomitent și se selectează pentru implementare în legislația națională standardul mai sever, iar în alte cazuri cerința mai riguroasă a fost dictată de dezvoltarea economică și financiară ale Republicii Moldova.

Toate aceste circumstanțe au acumulat un spectru mult mai larg de modificări și completări inclusiv prin interpretarea unor sintagme deja existente care au depășit 2/3 din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007, fapt care a determinat elaborarea unei noi legi cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În procesul de elaborare a proiectului de lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului a fost consultată experiența și cadrul normativ

existent pentru țările UE, care au obținut un scor și un rating bun în cadrul rundelor de evaluare efectuate de către Comitetul MONEYVAL al Consiliului Europei.

Noua lege nu este consecința unor deficiențe majore identificate în legea existentă, dar este una care desfășoară și dezvoltă unele prevederi ale acesteia și, totodată, include cerințele vis-a-vis de cele mai noi standarde internaționale în domeniu.

Proiectul de lege nu va avea un impact și abordare diferite de sistemul existent, față de sectorul financiar, financiar-bancar și profesiilor libere deoarece reprezintă o continuitate modelată și optimizată a prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26.07.2007.

Actul legislativ este constituit din șase capitole care au fost grupate în funcție de normele ce reglementează măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

2. Principalele modificări

Astfel, **capitolul I** stabilește scopul, domeniul de aplicare și noțiunile principale utilizate în lege.

La acest capitol, unele noțiuni au fost păstrate din legea precedentă, însă altele noi au fost introduse, iar unele modificate.

Deoarece în textul actului legislativ se fac referințe la *infraacțiuni asociate spălării banilor*, această noțiune a fost definită prin prisma cerințelor Recomandării 3 FATF (2012). La fel, noțiunea similară este utilizată de către Directiva 2015/849 (în continuarea Directivei IV).

A fost introdusă noțiunea de *proliferarea armelor de distrugere în masă* care conform Recomandării 7 FATF (2012) a fost introdus ca subiect al măsurilor asiguratorii în contextul realizării rezoluțiilor Consiliului de Securitatea ONU privind necesitatea sistării fondurilor destinate proliferării armelor de distrugere în masă.

A fost modificată noțiunea de *bunuri* pentru a redresa deficiențele identificate în Raportul de evaluare în privința implementării Recomandării 13 FATF (2004), Recomandării 20 FATF (2012), fapt care va permite extinderea sistemului de raportare și asupra **fondurilor** suspecte de a fi venituri provenite din activități infracționale (punctului 1.1.8 din Planul de acțiuni privind realizarea Strategiei în domeniu). Definiția noțiunii de „bunuri” inclusă în proiectul de lege acoperă definiția stabilită de art. 3 al Directivei IV.

Au fost introduse noțiunile de *bunuri sistate*, *bunuri ilicite* și *bunuri suspecte* pentru a menține aplicabilitatea normelor incluse în proiectul de lege.

În definiția noțiunii *activitate sau tranzacție suspectă* a fost introdusă sintagma *inclusiv mijloace financiare și fonduri* pentru a cuprinde tot spectrul de tranzacții inclusiv și fondurile aflate în conturi care nu sunt obiect al operațiunilor.

Pentru a corespunde cerințelor Recomandării 20 FATF (2012) și art. 18, alin. (2) al Directivei IV a fost introdusă definiția noțiunii de *tranzacție complexă și neordinară* care urmează a fi în vizorul permanent și sub monitorizarea permanentă a entităților raportoare pentru a stabili riscul aferent și măsurile de precauție care urmează a fi întreprinse.

Noțiunea de „*personae expuse politic*” a fost ajustată la definiția din art. 3 al Directivei 2015/849.

De asemenea, au fost definite și alte noțiuni care sunt utilizate în textul legii și au fost stabilite în conformitate cu prevederile Directivei IV cum ar fi: *relație de afaceri, cont anonim, cont pe nume fictiv*,

Au fost definite noțiunile:

conducere de rang superior – pentru a corespunde cu definiția din p.12 al art. 3 al Directivei IV.

client - pentru a corespunde prevederilor art. 22, alin. (2) al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995;

abordare bazată pe risc - pentru a corespunde definiției prevăzute la punctul 22 din preambulul al Directivei IV;

investigații financiare - pentru a corespunde cu definiția prezentată de Nota interpretativă la Recomandarea 30 FATF (2012).

La fel, pentru a asigura un grad de transparență mai mare a fost diminuată pînă la 10% cota de participare sau de proprietate într-o societate în cazul definirii **beneficiarului efectiv**.

La fel, în scopul asigurării aplicabilității prevederilor legii a fost introduse noțiuni noi ca "*tranzacție ocazională*", "*măsuri restrictive în privința bunurilor*", "*liber profesionist*", "*organ cu funcții de supraveghere de autoreglementare*" și "*secret profesional*".

Articolul 4 alin. (1) conține tipurile entităților raportoare care urmează să conformeze cerințelor prevăzute de alte articole ale proiectului legii, ce țin de măsurile de precauție privind clienții, raportare, control intern și politici etc.

Astfel, entitățile raportoare au fost stabilite în baza cadrului legal autohton ținând cont de cerințele standardelor internaționale precum Glosarul la Recomandările FATF (2012), și prevederile art. 2 al Directivei IV privind necesitatea aplicării cadrului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului sectorului financiar-bancar, nebanca și profesiilor libere de specialitate.

Au fost echivalate entitățile enumerate în Directiva IV cu cele stabilite în legislația națională (de ex. trusturile în Moldova nu există, însă sunt societăți de investiții care în baza unui acord de administrare fiduciară gestionează instrumente financiare).

La fel, articolul 4 conține și obligațiunea separată vis-a-vis de Serviciul Vamal de a raporta tranzacțiile suspecte de intrare și ieșire cu numerar în/din țară conform cerinței Recomandării 32 FATF (2012), precum și alte obligațiuni ale autorităților publice și persoanelor fizice și juridice în conformitate cu cerințele art. 61 al Directivei IV.

Pe lângă entitățile raportoare a fost introdusă obligația de raportare despre tranzacțiile suspecte devenite cunoscute de către toate persoanele fizice și juridice, precum și de autoritățile publice.

Articolul 5 definește măsurile de precauție aplicate față de client care sunt obligatorii pentru toate entitățile raportoare și descrie condițiile aplicării, nemijlocit lista măsurilor, consecințele neaplicării și alte condiții obligatorii de identificare a clienților.

De asemenea, a fost introdusă și obligativitatea clienților de a prezenta la cerere entităților raportoare informația necesară pentru aplicarea măsurilor de precauție, pentru a asigura condiții legale de aplicare eficientă a măsurilor de identificare.

Prevederile ce țin de precauție privind clienții din proiectul de lege au fost elaborate în conformitate cu cerințele art. 10-14 ale Directivei IV și Recomandării 10 FATF și Nota interpretativă la aceasta.

Luând în considerare riscurile existente și specificul sectorului au fost prevăzute derogări pentru unitățile de schimb valutar, societățile de plată și emitenții de monedă electronică, fapt care va permite aplicarea Recomandărilor 6 și 7 FATF, precum și excluderea de la identificare a operațiunilor fără risc în conformitatea cu art. 12 al Directivei 2015/849. În scopul conformării la cerințele art. 6-8 al Directivei IV și Recomandării 1 FATF (2012) a fost

introdus **articolul 6** care prevede obligațiunea de evaluare a riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului și necesitatea utilizării abordării bazate pe risc, astfel încît să fie posibil aplicarea măsurilor de precauție sporite sau simplificate în dependență de riscul identificat. Această prevedere este dictată de recentele standarde internaționale, care impun obligatoriu cerința de evaluare a riscurilor atît la nivel de entitate raportoare, cît și sectorial și la nivel național.

Organele de supraveghere vor efectua evaluarea sectorială a riscurilor pe fiecare tip de entitate supravegheată în vederea stabilirii condițiilor și circumstanțelor în care entitățile raportoare supravegheate vor aplica fie măsuri de precauție redusă sau sporită.

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va conduce procesul de evaluare a riscurilor la nivel național prin intermediul metodologiilor actualmente existente (metodologia Băncii Mondiale sau Fondului Monetar Internațional).

Ideea novatorie al acestei legi este de-a aplica măsurile comensurabile riscului existent, prin alocare resurselor mai mari către sectoare cu risc sporit, fapt care va crește eficiența de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

La fel, articolul prevede menținerea datelor statistice care va permite monitorizarea periodică a proceselor și riscurilor aferente exercițiului de evaluare (art. 44 din Directiva IV).

Astfel, în consecință pentru a corespunde standardului internațional și anume Recomandării 10 FATF (2012) și prevederilor art. 15-17 ale Directivei IV au fost introduse prin **articolul 7** măsuri de precauție simplificată pentru cazurile în care riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului este mai redus, fără excepții.

Entitățile raportoare în baza abordării bazate pe risc aplică măsurile de precauție utilizate într-o procedură simplificată de către entitățile raportoare pentru clienții credibili care în virtutea unor circumstanțe prezintă un risc scăzut de a fi implicate în operațiuni de legalizare a mijloacelor bănești sau de finanțare a terorismului. Astfel, fiind prezentate măsurile simplificate și condițiile neexhaustive care generează riscuri mai mici.

Comparativ cu **articolul 7** prevederile **articolului 8** indică o situație inversă (art. 18-24 ale Directivei IV și pct. 20 al Recomandării 10 FATF (2012)), în care entitatea raportoare este obligată să aplice măsuri de precauție sporită în virtutea unor circumstanțe care pot genera riscuri mai mari de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Totodată, aplicând măsurile de precauție entitățile raportoare vor monitoriza în regim continuu toate tranzacțiile complexe și neordinare întru stabilirea sensului economic al acestora și dacă acestea întrunesc elemente de suspiciune.

De asemenea, sunt prevăzute măsurile exacte, factorii neexhaustivi și tipurile de tranzacții, clienții, pentru care vor fi aplicate măsurile de precauție sporite (relații transfrontaliere, persoane expuse politic și asigurări de viață).

Articolul 9 stabilește cerințe privind păstrarea documentelor și datelor cu privire la tranzacțiile efectuate, clienții permanenți, operațiunile ocazionale etc. în conformitate cu Recomandarea 11 FATF (2012) și art. 40 al Directivei IV.

Deși standardul solicită, un termen de păstrare de 5 ani cu posibilitatea de prelungire, proiectul de lege indică pentru Republica Moldova un termen de 15 ani cu posibilitatea prelungirii.

Termenul de păstrare de 15 ani este o consecință a termenului de prescripție stabilit de Codul de procedură penală pentru infracțiunile prevăzute de art. 243 și 279. Astfel, în cazul cînd organele de drept în oricare perioadă de la realizarea tranzacției va iniția urmărirea penală privind infracțiune de spălare a banilor, entitatea raportoare trebuie să fie pregătită să ofere materialul probatoriu necesar.

Astfel, varianta propusă este de a menține termenul de 15 ani dintre care documentele în format pe hârtie vor fi păstrate 5 ani, plus 10 ani doar în format electronic.

Articolul 10 acordă posibilitatea în care entitățile raportoare pot recurge în anumite condiții la informația deținută de către persoanele terțe atât rezidente, cât și nerezidente în privința clientului în cazul acumulării informației pentru aplicarea măsurilor de precauție privind clienții.

Astfel, dacă partea terță este într-o relație permanentă de afaceri cu clientul, aceasta poate livra entității raportoare informația necesară fără a supune clientul unei noi proceduri de identificare etc., iar responsabilitatea pentru calitatea și cantitatea măsurile întreprinse revine entității raportoare.

Părțile terțe urmează a fi adecvat supravegheate și îndeplinesc cel puțin cerințe echivalente celor prevăzute de proiectul lege privind precauția.

Însă, este de menționat că, acest scenariu nu este viabil pentru relațiile de outsourcing sau contract de agent unde obligațiunea măsurilor de precauție stabilite oficial de către entitatea raportoare sunt în sarcina agentului sau altei părți delegate de către aceasta.

Prevederile date au fost elaborate în corelare cu cerințele art. 25 și 29 ale Directivei IV și Recomandării 17 FATF (2012).

Articolul 11 definește sistemul de raportare a tranzacțiilor și activităților despre care entităților raportoare i-a devenit cunoscut.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 33, alin. (1) al Directivei IV și Recomandării 20 FATF entitățile raportoare vor informa Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre tranzacțiile sau activitățile suspecte în spălarea banilor, infracțiunilor asociate acestora sau finanțarea terorismului desfășurate de către clienții acestora.

Aici în scopul optimizării eficienței și identificării tranzacțiilor și activităților care prezintă indici reali de suspiciune s-a abandonat sistemul de raportare care generează automat tranzacții și activități suspecte dar s-a optat pe raportarea în 24 de ore de la **identificarea actului sau circumstanțelor care generează suspiciuni**, fapt care va permite inițierea procedurii de raportare după analiza prealabilă de către ofițerii de conformitate, fapt care va diminua semnificativ numărul de tranzacții raportate fără indici reali de suspiciune.

La fel, operațiunile în numerar mai mari de 5 mii euro vor fi raportate Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru monitorizare.

Întru asigurarea procesului analitic a fost introdusă și obligativitatea de raportare pentru tranzacțiile în virament care prin o singură operațiune depășesc 25 mii euro.

Aceste tranzacții în comun cu cele în numerar reprezintă date complementare procesului analitic inițiat în baza tranzacțiilor suspecte.

De altfel, și alte țări au asemenea „quantum” propriu sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, de exemplu Ucraina - 150 mii UAH pentru tranzacțiile în numerar și 400 mii UAH pentru tranzacțiile în virament, România - 15 mii EURO pentru tranzacțiile în numerar și cele în virament externe, Estonia - 32 mii EURO pentru tranzacțiile în numerar etc.

Formularul special de raportare a fost completat cu informație suplimentară relevantă în procesul efectuării investigațiilor financiare, cum ar fi datele de contact al clientului, adresa IP, jurisdicțiile partenerului pe operațiune etc.

Totodată, articolul nominalizat prevede procedura generală de raportare, necesitatea feedbackului din partea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu prevederile art. 32, alin. (6) al Directivei IV și Recomandarea 34 FATF (2012).

Au fost prevăzute și excepții de la raportarea pentru tranzacțiile care țin de tranzacțiile aferente gestionării fondurilor statului.

Articolul 12 conține norme care au menirea de a asigura un regim de protecție și respectare a confidențialității ce țin de obligațiunile de raportare și informare în ordinea legii nominalizate. De asemenea, sunt protejate persoanele responsabile și datele, inclusiv ce le cu caracter personal care constituie secret bancar, fiscal și comercial conform legii, și la care au

acces atît angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, cît și cei ai entităților raportoare.

Sistemul dat de protecție a fost elaborat în corespundere cu cerințele art. 37-39 ale Directivei IV, Recomandarea 21 FATF. De asemenea, acest sistem este prevăzut de p. 1.1.11 al Planului de acțiuni privind realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017 aprobate prin Legea nr. 130 din 06.06.2013.

Aceste prevederi sunt de importanță în sistemul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în condițiile în care toate datele acumulate în temeiul legii nominalizate sunt doar informații protejate de lege, și nu pot constitui probe în proceduri penale, contravenționale sau civile.

Articolul 13 definește măsurile de politici și control intern care urmează a fi stabilite de entitățile raportoare întru executarea prevederilor legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor.

Articolul conține și cerințe de conformitate față de personalul responsabil de domeniu prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului din cadrul entităților raportoare.

Norma dată a fost elaborată în temeiul cerințelor Recomandării 18 FATF (2012) și articolele 45 și 46 ale Directivei IV, precum și unele practici ale unor țări UE.

Articolul 14 presupune că organul înregistrării de stat conform procedurilor stabilite verifică, înregistrează, tine evidenta și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la înregistrarea lor, la înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale persoanelor juridice, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și radierea acestora din Registrul de Stat.

Concomitent, este interzisă înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.

Astfel, la stabilirea datelor cu privire la neveridicitatea sau neconformitatea informației despre beneficiarul efectiv al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali după înregistrarea de stat, vor fi aplicate măsurile asigurătorii în privința bunurilor acestora în conformitate cu prevederile art. 21 al prezentei legi. Datele acumulate de către organului de înregistrare de stat, inclusiv cele cu privire la beneficiarii efectivi, sunt accesibile la cerere către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare și entităților raportoare doar în scopul executării legii, precum și altor persoane în cazul existenței unui interes legitim.

Suplimentar, organele de supraveghere vor menține datele cu privire la beneficiarii efectivi ai însuși entităților raportoare.

Scopul acestui articol este de a deschide la nivel național o evidență a beneficiarilor efectivi, fapt care va influența transparența tranzacțiilor.

La același articol, în scopul corespunderii prevederilor Recomandării 8 FATF (2012), Ministerul Justiției la înregistrarea organizațiilor necomerciale va verifica fondatorii sau administratorii dacă nu sunt incluși în listele naționale sau internaționale a persoanelor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, inclusiv va refuza înregistrarea în caz de existență a unor suspiciuni rezonabile privind implicarea fondatorilor sau administratorilor în activități teroriste și va sesiza imediat organele competente.

Totodată, în corespundere cu prevederile Recomandării 25 FATF (2012) și art. 31 al Directivei IV, Comisia Națională a Pieței Financiare este obligat să identifice și să țină evidența datelor cu privire la beneficiarii efectivi al societăților de investiții și clienților

acestora, iar persoanele care le administrează sunt obligați să livreze aceste informații Comisiei.

De asemenea, organele cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare cu excepția Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, vor menține, monitoriza și actualiza periodic datele cu privire la beneficiarii efectiv ai entităților supravegheate.

Capitolul III prevede competența autorităților menite să execute prevederile proiectului dat de lege.

Astfel, **art. 15**, alin. (1) stabilește exact autoritățile care supraveghează entități raportoare indicate în parte, fapt care permite ajustarea la cerințele al IV-lea Raport de evaluare MONEYVAL (pag. 192-193) și Recomandării 26 FATF (2012), iar alin. (2) stabilește competențele acestora în realizarea prevederilor legii nominalizate.

Este de menționat că, pentru avocați și notari s-a optat pentru stabilirea unui organ de supraveghere de autoreglementare în conformitate cu cerințele standardului internațional în domeniu, iar pentru societățile de investiții a fost inclus ca supraveghetor Comisia Națională a Pieței Financiară.

De asemenea, prin introducerea alin. (1) și (9) a permis conformarea cu prevederile Notei interpretative la Recomandarea 26 FATF (2012), art. 47 al Directivei IV și redresarea deficiențelor identificate de către al IV-lea Raport de evaluare MONEYVAL vis-a-vis de conformarea cu prevederile Recomandării 24 FATF (2004) (pag. 218- 219).

În corespundere cu prevederile art. 48 din Directiva IV și pentru a eficientiza repartizare resurselor prin alin. (3) și (4) a fost introdusă obligativitatea organului de supraveghere de a întreprinde măsuri în privința entității raportare comensurabile riscului identificat.

Este indicat expres că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor coordonează verifică și supraveghează eficiența aplicării măsurilor de către organele cu funcții de supraveghere.

Totodată, la perfectarea noilor prevederi al acestui articol au fost luate în considerație propunerile comunității bancare și organelor cu funcții de supraveghere.

Articolul 16 înlătură limitările stabilite prin alte legi care pot afecta procesul de prevenire și combatere a spălării banilor, totodată stabilește puterea juridică a informațiilor procesate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, regimul de acces și de diseminare către terțe părți în conformitate cu cerințele recomandărilor 9 FATF (2012), 4 FATF (2004), Notei interpretative la Recomandarea 29 FATF (2012), precum și punctelor 41-46 din preambulul Directivei IV, art. 41 și 42 ale Directivei IV.

Este de menționat că informația obținută, procesată și diseminată de către Serviciu în temeiul prezentei legi constituie doar informație și nu are putere juridică atît timp, cît nu a fost obținută în conformitate cu procedura legală (penală sau civilă), iar accesul terțelor este strict interzis.

Accesul direct al terților la informația deținută de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor diluează statutul acesteia, și atrage un efect de cascadă asupra neconformității sistemului național cu mai multe standarde internaționale (Recomandările FATF, 29, 21, 9 și art.32-38, art. 39, art. 40-44, art. 49-57 ale Directivei IV).

Acest deziderat este crucial în asigurarea funcționării Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor care actualmente este strict respectat în schimbul de informații cu partenerii din alte jurisdicții în conformitate cu Recomandările 36, 40 FATF și principiile Grupului Egmont.

Astfel, dacă serviciul similar din altă țară nu are certitudinea că informația transmisă de acesta nu va fi tratată în corespundere cu cerințele Recomandărilor FATF atunci poate refuza cooperarea pe acest segment, fapt care zădărnicește întregul proces de prevenire și combatere

a spălării banilor și finanțării terorismului în virtutea elementului de extraneitate prezent în majoritatea cazurilor.

De menționat că, în baza propunerilor organelor cu funcții de supraveghere și comunității bancare art. 16 conține și prevederi de exonerare de răspundere civilă, contravențională și penală a angajaților entităților raportoare la realizarea obligațiilor care izvorăsc din normele prezentei legi.

Articolul 17 reglementează în continuare condițiile și principiile schimbului informațional la nivel național și internațional în conformitate cu prevederile art. 32 și art. 49-57 ale Directivei IV, Recomandărilor 2, 36-40 FATF (2012) aplicabile prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova.

De asemenea, sunt prevăzute condițiile refuzului cererii de informație, obligațiunea feedback-lui urmare a schimbului de informații și regimul juridic de prelucrare a acestora.

Capitolul IV este destinat stabilirii competenței Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor care este un element cheie în realizarea prevederilor legii date.

Articolele 18, 19 și 20 stabilesc principiile de activitate, organizare și competența Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu cerințele Recomandării 29 FATF (2012), Notei interpretative la această recomandare și art. 32 al Directivei IV.

Totodată, a fost luată în considerare experiența acumulată începând cu anul 2007 de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor din cadrul CCCEC și ulterior CNA în aplicarea practică a prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26.07.07, precum și deficiențele întâmpinate în prevenirea tranzitării mijloacelor bănești prin intermediul sistemului financiar al țării.

Vis-a-vis de organizarea instituțională al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor s-a optat pentru crearea unui model de Unitate de Informații Financiare după principiul independenței și autonomiei operaționale maxime, care este agreat la nivel internațional și care presupune existența acestuia în cadrul unei structuri independente politic și administrativ, cu posibilitatea acoperirii necesităților care în prezent au crescut esențial ce țin de resurse umane, buget, logistică, secretariat, contabilitate etc.

Astfel, pornind de la acest deziderat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va deveni un model de Unitate de Inteligență Financiară de tip „hybrid”, care combină activitatea analitică cu investigațiile financiare, însă fără atribuțiile de „investigații speciale”.

Acest fapt va permite concentrarea eforturilor spre atribuțiile de bază ale acestuia: primirea, analiza și diseminarea tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor, infracțiunilor asociate și finanțarea terorismului, care actualmente reprezintă o opțiune optimă pentru Republica Moldova.

Astfel, pornind de la textul Recomandării 29 FATF (2012) care nemijlocit admite instituirea Unității de Inteligență Financiară pe lângă organele de combatere a corupției, fapt care în contextul concentrării eforturilor comunității internaționale de a fortifica structura și atribuțiile unei astfel de structuri reprezintă varianta optimă ca Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor să continue activitatea în cadrul Centrului Național Anticorupție.

Mai mult ca atât, independența și garanțiile aferente Centrului Național Anticorupție va asigura o protecție adecvată Serviciului conform standardelor internaționale de interferențe politice și administrative din partea terțelor și va permite asigurarea unui echilibru între independența totală și cea operațională în scopul neadmiterii creșterii costurilor bugetare de mentenanță.

În scopul protecției de interferențe terțe și menținerii independenței în activitate șeful Serviciului va fi numit pe un termen de 6 ani de către directorul Centrului (care depășește termenul de numire a Directorului CNA) la propunerea Colegiului și va avea doi șefi-adjuncți.

La fel, pentru a menține și a angaja un personal calificat, integru este nevoie de cel puțin a menține un nivel de salarizare echivalent celui din CNA și comparabil cu motivarea financiară din țările regiune.

Alin.(1) al art. 19 stabilește atribuțiile Serviciului și definește competența acestuia, iar art. 20 identifică drepturile pentru realizarea acestor atribuții.

Aria de competențe și atribuții la aceste articole au menirea să asigure o activitate eficientă a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu cerințele Recomandării 29 FATF (2012), precum și deficiențelor întâmpinate la aplicarea practică a prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26.07.07.

Capitolul V stabilește măsurile asiguratorii și răspunderea pentru neconformitate.

Art. 21 cuprinde măsurile asiguratorii care sunt impuse în privința activităților, tranzacțiilor și bunurilor (mijloace bănești, imobile, valori mobiliare, automobile etc.) care constituie obiectul/rezultatul tranzacțiilor suspecte de spălarea banilor sau infracțiunilor asociate acestora și finanțării terorismului.

Măsurile asiguratorii sunt parte componentă și indispensabile în cadrul procesului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, și constituie o măsură premergătoare procesului de aplicare a sechestrului în cadrul procedurii penale.

Este de menționat că acest institut a existat și în prevederile art. 14 al Legii nr. 190-XVI din 26.07.07 într-o variantă restrânsă, care a avut și unele lacune ce țin de aplicarea practică. Însă odată cu aprobarea noilor Recomandări FATF în februarie 2012 și Directivei IV la 20 mai 2015 acest institut a fost lărgit și suplinit cu noi prevederi și cerințe obligatorii.

Astfel, acest regim de măsuri asiguratorii este aplicabil nu doar pentru tranzacțiile suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului, dar și pentru cele suspecte de finanțare a proliferării armelor de distrugere în masă (conformarea cu Recomandarea 7 FATF (2012)).

De asemenea, întru conformarea cu cerințele articolului 35, alin. (1) al Directivei IV, precum și aplicarea prevederilor Recomandării 4 FATF (2012) (ce țin de „provisional measures”) regimul a fost suplinit cu prevederi (art. 21 alin. (2)) care permit inițial abținerea entității raportore de la executare de activități și tranzacții ale clientului pentru un termen de cel mult 5 zile lucrătoare.

Totodată, deoarece deciziile de sistare a tranzacțiilor sunt proprii și aplicabile activelor financiare nemijlocit în conturi bancare, pentru aplicarea regimului similară către alte tipuri de bunuri (ex. imobile, automobile etc.), suplimentar pe lângă deciziile date a fost introdusă noțiunea de *decizie de sistare a bunului*.

La elaborarea acestei norme s-a ținut cont și de practica normele existente în țările UE, care conform evaluărilor Comitetului MONEYVAL dispun de un cadrul legal eficient la acest capitol, precum și de recomandările Comitetului nemijlocit adresate Republicii Moldova.

Din aceleași considerente, și urmare a solicitării organelor procuraturii a fost majorat și termenul de sistare de la 5 până la 30 de zile lucrătoare pentru deciziile șefului Serviciului, precum și termenul de prelungire de la 30 până la 60 zile lucrătoare prin încheierile judecătorești.

La fel, pentru întreg regimul de măsuri asiguratorii a fost descrisă procedura exactă de sistare, retragere a sistării și contestare pentru a asigura aplicabilitatea uniformă și corectă a măsurilor asiguratorii conform standărdelor internaționale existente.

Totodată, reieșind din practica și experiența țărilor UE a fost introdus institutul de trecere în proprietatea statului a bunurilor al cărui beneficiar efectiv nu poate fi identificat timp de un an de zile, cu respectarea dreptului de revendicare ulterioară. Totodată aceasta va motiva agenți să-și declare beneficiarii efectivi, fapt care va asigura aplicabilitatea art.14 „Reguli de transparență” al proiectului.

Articolul 22 urmează să implementeze sancțiunile financiare asociate cu activitățile de terorism și proliferare a armelor de distrugere în masă în conformitate cu cerințele Recomandărilor 6 și 7 FATF (2012)..

Norma dată totodată are ca scop implementarea prevederilor Legii nr.25 din 04.03.2016 cu privire la aplicarea măsurilor restrictive internaționale, care de rînd cu Recomandarea 6 și 7 FATF impune aplicarea direct a Rezoluțiilor Consiliului de Securitatea ONU.

Astfel, entitățile raportoarea vor fi obligate să aplice direct Rezoluțiile ONU precum și Deciziile UE în materie de sancțiuni antiteroriste și antiproliferare.

La fel, entitățile raportoare vor fi obligate să monitorizeze și lista națională a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste față de care urmează să aplica măsuri restrictive similare pe un termen nedeterminat.

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va avea rolul de intermediar și coordonator, iar Serviciul de Informații și Securitatea va gestiona lista națională de entități și persoane legate de terorism și va adopta deciziile privind ridicarea măsurilor restrictive.

Suplimentar, luând în considerare prevederile Rezoluției ONU 1452 din 20.12.2002 a fost stabilite cheltuielile (costurile) care pot fi acoperite din mijloacele care aparțin persoanelor implicate în activități teroriste pentru asigurarea minimumului de existență în condițiile aplicării măsurilor restrictive în privința bunurilor acestora.

Articolul 23 stabilește răspunderea pentru neexecutarea prevederilor legii. Sancțiunile prevăzute sunt în corespundere directă cu cerințele art. 58-62 al Directivei IV și Recomandarea 35 FATF.

Astfel, regimul de sancționare prevede norme generale privind tipul și quantumul sancțiunii pecuniare. Detalii privind procedura și modul de aplicare va fi consemnat într-o lege separată adoptate de către Parlament.

Quantumul amenzii este stabilit pentru încălcări grave, sistematice care prejudiciază interesele și imaginea țării și pot ajunge până la 5 mln euro pentru instituțiile financiare și 1 mln euro pentru celelalte entități raportoare.

De menționat că valoare acestora a fost stabilită în baza quantumului sancțiunilor indicate în Directiva IV la art. 59.

Luând în considerare specificul activităților desfășurate și riscurile aferente deciziilor care urmează a fi adoptate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în temeiul prevederilor art. 21-23 al proiectului de lege, care implică riscuri considerabile de aplicabilitate prin art. 24 a fost introdus un regim de garanții al personalului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor echivalent personalului Băncii Naționale a Moldovei și organelor procuraturii (art. 35 al Legii nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 34 al Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură).

Articolul 25 stabilește modul de implementare și aplicare a noilor prevederi legale, fără a prejudicia și afecta funcționarea sistemului existent de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în perioada de tranziție de 3 luni de zile.

În perioada de tranziție de 3 luni de zile de la data adoptării proiectului de lege nominalizate va fi aplicabile prevederile Legii nr. 190-XVI din 26.07.2007 din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect de lege nu va necesita inițial cheltuieli financiare suplimentare din partea statului.

4. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate.

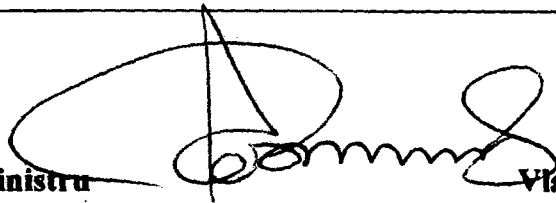
Drept urmare a adoptării prezentului proiect va fi necesară modificarea și completarea altor acte normative.

5. Vizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „Proiecte de acte normative remise spre coordonare”).

Menționăm că proiectul a fost susținut cu lipsă de obiecții și propuneri de către Camera de Licențiere, iar obiecțiile și propunerile instituțiilor interesate se regăsesc sinteza anexată la proiect.

Ministru

Vladimir CEBOTARI